TEXT FLY WITHIN
THE BOOK ONLY

UNIVERSAL
LIBRARY
OU_198588
UNIVERSAL
LIBRARY

ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತೀ ಭಾರತ ಭಕ್ತ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯ ವಿಜ್ಞಾಪನಾ ಪತ್ರಿಕೆ.

ಈ ಮಾಲೆಯು ಉದಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ಆರೇಳು ವರ್ಷಗಳಾದವು. ಇದುವರೆಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ಪುಷ್ಪಗಳು ಅರಳಿವೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಜನತೆಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದವುಗಳು. ಇದಲ್ಲದೆ ಮುಂಬಯಿ ಇಲಾಖೆ ವಿದ್ಯಾಖಾತೆಯವರಿಂದ *ನವರೋಜಿ, *ಗೋಖಲೆ, *ಬೋಸ, *ಅಹಲ್ಯಾಬಾಯಿ, *ಲಕ್ಷ್ಮೀಬಾಯಿ, *ನೆಪೋಲಿಯನ್ ಇವೇ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಇನಾಮಿಗಾಗಿಯೂ, ವಾಚನಾಲಯಗಳಿಗಾಗಿಯೂ ಮಂಜೂರಾಗಿವೆ. ‡ಮೈಸೂರ ಸಂಸ್ಥಾನದ ವಿದ್ಯಾಖಾತೆಯವರಾದರೂ 'ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರ ಬೋಸ' ವನ್ನು ವಾಚನಾಲಯಗಳಿಗಾಗಿ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿಹರು. ಧಾರವಾಡ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘದವರಿಂದಲೂ ಕಾಣಿಕೆ ಹೊಂದಿವೆ. ಇನ್ನುಳಿದ ಕುಸುಮಗಳೂ ಮಂಜೂರಾಗಹತ್ತಿವೆ. ಸದಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗಂತೂ ಕೊರತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅಲ್ಪಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ದ್ವಿತೀಯ ಮುದ್ರಣದ ಮಾರ್ಗನಿರೀಕ್ಷಣೆಮಾಡಹತ್ತಿಹವು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಚರಿತ್ರನಾಯಕರ ಬಣ್ಣದ ಅಂದನಾ, ಭಾವಚಿತ್ರಗಳು, ಮುದ್ದಾದ ಮುದ್ರಣವು! ಬಾಲಕರಿಗಂತೂ ಬೇಡಿಕೆಯ ಆಭರಣಗಳು! ಮಾಡಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಿ. ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ದಳ್ಳಾಳಿಯು.

ಇದುವರೆಗೂ ಈ ಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾದ ಕುಸುಮಗಳು.

೧. ಲೋಕಮಾನ್ಯವಿಜಯ.
೨. ಸರೋಜಿನೀ ನಾಯಿಡು.
೩. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ.
೪. ಲಾಲಾ ಲಜಪತರಾಯ.
೫. ದೇಶಬಂಧು ಚಿತ್ತರಂಜನದಾಸ.
೬. ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಠಾಕೂರ.
೭. ಅರವಿಂದ ಘೋಷ.
೮. ಪಂಡಿತ ಮದನ ಮೋಹನ ಮಾಲವೀಯ.
೯. ಪಂಡಿತ ಮೋತೀಲಾಲ ನೆಹರು.
೧೦. ವೀರ ಅಲ್ಲೀ ಬಂಧುಗಳು.
*೧೧. ದಾದಾಭಾಯಿ ನವರೋಜಿ.
*೧೨. ಕೈ. ಗೋಪಾಳ ಕೃಷ್ಣ ಗೋಖಲೆ.
‡*೧೩. ಸರ್ ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರ
*೧೪. ಸಾಧ್ವೀ ಅಹಲ್ಯಾದೇವಿ
*೧೫. ಲಕ್ಷ್ಮೀಬಾಯಿ ಝಾಂಸಿ.
೧೬. ಮ್ಯಾಝಿನಿ.
*೧೭. ನೆಪೋಲಿಯನ್.
೧೮. ಕೌಂಟ ಲಿಯೋ ಟಾಲಸ್ಟಾಯ.
೧೯. ನಿಕೋಲಸ್ ಲೆನಿನ್.
೨೦. ಟೆರೆನ್ಸ ಮ್ಯಾಕ್ಸ್ವಿನಿ.

ಸವಿಗಾರರಿಗೆ ಅವನ್ನೊದಗಿಸುವ ಹೂಗಾರರ ವಿಳಾಸ:—

೧) ಶ್ರೀ. ಕೃಷ್ಣ ಗುರು ಸಂಗಮ, ಸಂಪಾದಕ, ಧಾರವಾಡ.

(೨) ಮ್ಯಾನೇಜರ, ಕರ್ಮವೀರ ಪ್ರೆಸ್, ಧಾರವಾಡ.

॥ हरिः ॐ ॥

“ ಬರಿಗಸ್ವಹಂ ಗಳ್ಳ ”

ಶ್ರೀ

ಸರಸ್ವತೀ ಭಾರತ ಭಕ್ತ ಗ್ರಂಥಮಾಲಾ,

ಧಾರವಾಡ.

ಮಹಾ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಾದ

ಸರ್ ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರ ಬೋಸ

(ಹದಿಮೂರನೇ ಪುಷ್ಪ)

ಲೇಖಕ ಮತ್ತು ಸಂಪಾದಕ.

ಲಾಲಾಜಿ, ನೆಹರು, ಅಲ್ಲೀಬಂಧು, ನೇಪೋಲಿಯನ್, ವ್ಯಾಕ್ಸ್ವಿನಿ ಇವೇ ಮೊದಲಾದ **ಚರಿತ್ರೆ**ಗಳ ಬರಹಗಾರರಾದ

ಶ್ರೀ. ಕೃಷ್ಣ ಗುರು ಸಂಗಮ

ಧಾರವಾಡ.

ಶಿದ್ದಿದ ವಿಸ್ತೃತ ಎರಡನೇ ಆವೃತ್ತಿ

(೧೦೦೦ ಪ್ರತಿಗಳು)

[ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಬಾಧ್ಯತೆಯಲ್ಲವೂ ಸಂಪಾದಕರಿಗೊಳಪಟ್ಟಿದೆ.]

ತಾ॥ ೧೬—೨—೧೯೨೮.

ಬೆಲೆ

ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆಯು

	ದಲಗಳು	ಪುಟಗಳು
	ಅರ್ಪಣಪತ್ರಿಕೆ.	
	ಮುನ್ನುಡಿ.	
೧.	ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರ ಮಗು.	೧ರಿಂದ ೫ವರೆಗೆ
೨.	ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಪರಿಶ್ರಮವು.	೫ ,, ೯ ,,
೩.	ವಿವಿಧ ಶೋಧಗಳು.	೯ ,, ೧೪ ,,
೪.	ದಿಗ್ವಿಜಯವು.	೧೫ ,, ೧೯ ,,
೫.	ಬೋಸ ಸಂಶೋಧನ ಮಂಡಲವು.	೧೯ ,, ೨೫ ,,
೬.	ಜೀವಿತ ರಹಸ್ಯ.	೨೫ ,, ೨೯ ,,
೭.	ಭಾಷಣಗಳ ಅವತರಣಿಕೆಗಳು.	೨೯ ,, ೪೬ ,,

॥ ಶ್ರೀಃ ॥

ಅರ್ಪಣಾಪತ್ರಿಕೆ

नाहं कर्ता हरिः कर्ता तत्पूजा कर्म चाखिलम् ।

ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ಸಾಕಿ ಸಲಹುವ,

ಪಿತೃವಾತ್ಸಲ್ಯಭರಿತ, ಪರಮಪೂಜ್ಯ ಮಾತೃವ್ಯರು

ಗೈಯ್ದ ಮಹದನಂತ ಉಪಕೃತಿಗಳನ್ನು ನೆನೆದು,

ಅವರ ಅಡಿದಾವರೆಗಳಿಗೆ

ಈ ಅರಳ್ಮೊಗ್ಗೆಯನ್ನು

ಅನನ್ಯಗತಿಕತ್ವ ಭಕ್ತಿಭಾವದಿಂದ

ಸಮರ್ಪಿಸುವೆನು.

—ಶ್ರೀ. ಕೃಷ್ಣ ಗುರು.

PRINTER:
M K Joshi, at the Karnatak Printing Works,
DHARWAR,
PUBLISHER.
R. S Hukerikar, M. A
at his Karmveer Book Depot,
DHARWAR.

ಸಂಪಾದಕರ ಮುನ್ನುಡಿ

(ಮೊದಲನೇ ಆವೃತ್ತಿ.)

ಸಾಂಪ್ರತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎತ್ತ ನೋಡಿದತ್ತ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಜನತೆಯು ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಿರುವದು ಸಕಲರ ದೃಷ್ಟಿಗೂ ಗೋಚರವಾಗುವಂತಿದೆ. ಇದೇ ಒಂದು ಮನುಷ್ಯನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕರ್ತವ್ಯವು; ಇದರಿಂದಲೇ ಅವನ ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನವು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ; ಈ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನಿತರ ದೇಶಸೇವೆಯ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲವಂತೆ! ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಭ್ರಾಮಕ ಕಲ್ಪನೆಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈಗ ತಾನೇ ತಲೆದೋರಹತ್ತಿವೆ. ಇದೆಲ್ಲ ಮನಸ್ಸಿನ ದೌರ್ಬಲ್ಯತೆಯೇ ಸರಿ. ಅಂತಿಮ ಧ್ಯೇಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಅನೇಕ ಮಾರ್ಗಗಳುಂಟು. ಕೆಲವರು ಒಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನೂ, ಇತರರು ಮತ್ತೊಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಪ್ರಕೃತಿ-ಗುಣ-ಧರ್ಮಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಅನುಸರಿಸುವರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗಗಳ ಭಿನ್ನತ್ವವುಂಟೇ ಹೊರತು ಸಾಧ್ಯ ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಯವಿರಲಾರದು. ಮಾರ್ಗಗಳ ಭಿನ್ನತೆಯುಗೋಸ್ಕರ ಧ್ಯೇಯವನ್ನು ವಿಪರೀತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾವಿಸುವದೆಂದರೆ ಕೇವಲ ಭ್ರಮೆಯೇ ಸರಿ. ಮೇಲಿನ ವಿಧಾನದ ಯಥಾರ್ಥತೆಗಾಗಿ ನಾವು ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರರ ಜೀವನದ ಕಡೆಗೆ ಕೊಂಚ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡುವಾ. ಈ ಮಹನೀಯರು ತಮ್ಮ ಅಸಾಧಾರಣವಾದ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯಿಂದ ಅನೇಕ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಚಮತ್ಕೃತಿಗಳ ಶೋಧಹಚ್ಚಿ, ಜಗತ್ತಿಗೆಲ್ಲ ಅಪರಿಮಿತವಾದ ಲಾಭವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿರುವರು. ಇವುಗಳಿಂದ ಧನಧಾನ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಿ, ಜನತೆಗೆ ಸುಖಸಾಧನೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಲು ಸಂಭವವುಂಟೆಂದು ಅನೇಕ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಎದೆತಟ್ಟಿ ಹೇಳುವಗು. ಇದರಿಂದ ಮಾತೃಭೂಮಿಗೆ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುವದಲ್ಲದೆ ಇಡೀ ಮಾನವೀ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ನೆರವಾದದ್ದರ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದು. ಇದೆಲ್ಲವು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಹತ್ವವು. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಇದೆಲ್ಲ ನಶ್ವರವು. ಈ ಹೊಸ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸಿದ್ದರಿಂದ, ನಮ್ಮ ಭಾರತವರ್ಷದ ಗೌರವವು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಪೂರ್ವದಂತೆ ಜನತೆಯು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ದೊರಕಿಸಲು ಭಾರತೀದೇವಿಯ ಅಡಿದಾವರೆಗಳಿಗೆ ಶರಣುಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಮೇರೆಗೆ ಭರತಖಂಡದ ಗತವೈಭವವನ್ನು ಆಗತವಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ನಿರಂತರವಾದ ಕೀರ್ತಿರಾಶಿಯನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟದ್ದು ಸ್ವದೇಶಸೇವೆಯಲ್ಲವೇ? ರಾಜಕಾರಣದ ಹೊರತು ಇತರ ಮಾರ್ಗದಿಂದಾದರೂ ರಾಷ್ಟ್ರಸೇವೆಯು ಸಾಧ್ಯವು ಎಂಬ ಮಾತಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯವಾಯವಿಲ್ಲ

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

(ಎರಡನೇ ಆವೃತ್ತಿ)

ಈ ಪುಷ್ಪದ ಮೊದಲನೇ ಆವೃತ್ತಿಯು ಒಂದು ಸಾವಿರ ಪ್ರತಿಗಳ ಅಲ್ಪಾವಧಿಯಲ್ಲಿಯೇ ತೀರಿ, ದ್ವಿತೀಯ ಮುದ್ರಣದ ಸುಯೋಗವು ಒದಗುವದು ಕೇವಲ ಆನಂದವೇ ಸರಿ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮುಂಬಯಿ, ಮೈಸೂರ ಇಲಾಖೆಯ ವಿದ್ಯಾಖಾತೆಯವರು ಇದನ್ನು ಇನಾಮಿಗಾಗಿಯೂ, ವಾಚನಾಲಯುಗಳಿಗೂ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ನಿರ್ಣಯಿಸಿರುವದು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಧಾರವಾಡ, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘದವರಾದರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನಿತ್ತು ಗೌರವಿಸಿದರು. ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಧಾರವಾಡದೊಳಗಿನ ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲ ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಪ್ರಕಟಗೊಳಿಸಿ, ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಇದರ ವಿಷಯ ಆದರವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿದವು. ಇಷ್ಟು ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧತೆಯು ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ಜರುಗಲು, ಮುಂದೆ ಬೇಡಿಕೆಗೇನು ಕೊರತೆ? ಧಾರವಾಡ ನೂತನ ಆಂಗ್ಲವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರಾದ ಜೋಶಿ ಕೃಷ್ಣರಾಯರು ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ತಮ್ಮ ಶಾಲೆಯ ಮೊದಲನೇ ಈಯತ್ತೆಯವರು ಓದುವ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿದರು. ಇದನ್ನೇ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ನೂತನ ಆಂಗ್ಲ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರಾದ ತೊರವಿ ಗುರುರಾಯರಾವರೂ ಅನುಕರಿಸಿದರು. ಮಕ್ಕಳು ಇದನ್ನು ಒಳ್ಳೇ ಆಸ್ಥೆಯಿಂದ ಓದುವರಂತೆ! ಇದನ್ನು ಕಲಿಸಲು ಗುರುಗಳದೂ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಸಾಹ!! ಅಂದಮೇಲೆ ಇತರ ಹಾಯಸ್ಕೂಲಗಳೂ ಇವುಗಳಂತೆಯೇ ಇದನ್ನು ಆದರಿಸುವವೆಂದು ನಮ್ಮಾಶೆ. ಎಲ್ಲೆಡೆಯಿಂದಲೂ ಹೀಗೆ ಬೇಡಿಕೆಯು ಹೆಚ್ಚಲು, ಪ್ರತಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ತೀರಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನಿರಾಶೆಯಾಗಹತ್ತಿತು. ಇದನ್ನರಿತು ಕರ್ಮವೀರ ಪುಸ್ತಕಾಲಯದೊಡೆಯರಾದ ಹುಕ್ಕೇರಿಕರ ರಾಮರಾಯರು ಮುಂದರಿದು, ದ್ವಿತಿಯ ಮುದ್ರಣದ ಭಾರವನ್ನು ಹೊರಲು ಬದ್ಧಪರಿಕರರಾದರು. ಈ ಸುಯೋಗವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ ನಾವಾದರೂ ಈ ಪುಷ್ಪವನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸರಿಪಡಿಸಿ, ಹೋದವರ್ಷದ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ದೊರೆತ ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡಿಸಿಹೆವು. ಕೊನೆಗೆ ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನೆರವಾದ ಮೇಲ್ಕಾಣಿಸಿದ ಮಹನೀಯರುಗಳ, ಹಾಗೂ ಪೂರ್ವದಂತೆ ಪುನಃ ಈ ಕೃತಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಲು ಹಾತೊರೆಯುವ ಜನತಾ-ಜನಾರ್ದನನ ಅನಂತ ಉಪಕಾರಗಳನ್ನು ಕೃತಜ್ಞತಾ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನೆನೆದು, ಮುಂದಿನ ಇಂಥ ಸುಯೋಗಗಳ ಮಾರ್ಗ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಮಾಡುವೆವು.

—ಗ್ರಂಥಕರ್ತೃ.

ಸರ್ ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರ ಬೋಸ

ಸರ್ ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರ ಬೋಸ

ಇವರ

ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಚರಿತ್ರೆಯು

ಪ್ರಥಮ ದಲವು

(೧)

ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರ ಮಗುವು

ಹಿಂದುಮಾತೆಯು ಅತಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಸದ್ವಿಜಗಳ ಖನಿಯೆಂದು ಬಹು ಪ್ರಖ್ಯಾತಗೊಂಡಿರುವಳಲ್ಲವೇ? ಕಶ್ಯಪಾದಿ ಸಪ್ತರ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಜನ್ಮಕೊಟ್ಟು ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನದಿಂದ ಉಕ್ಕುವ ದೈವಿಕ ತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ತನ್ನ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ನಿರಂತರಂ ಧವಲಿತವಾಗಿ ಮಾಡಿಟ್ಟಿರುವಳಲ್ಲವೇ ? ವೇದವ್ಯಾಸಾದಿ ಕವಿಕುಲರತ್ನಗಳಾದರೂ ಇವಳಲ್ಲಿಯೇ ಉದಯಿಸಿ ಇವಳ ಗುಣಗಾನವನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೇ ? ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನಳಾದಿಸತ್ಯಸಂಧರಿಂದ ಇವಳು ಸತ್ಯವತಿಯಾಗಿ ಶೋಭಿಸುವಳಲ್ಲವೇ? ಧ್ರುವ–ಪ್ರಲ್ಹಾದ ಮೊದಲಾದ ಪರಮಭಗವದ್ಭಕ್ತರಿಂದ ಪರಮಾತ್ಮನ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರಳಾಗಿರುವಳಲ್ಲವೇ ? ಅಶೋಕ-ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ ಮೊದಲಾದ ವೀರಪುತ್ರರಿಂದ ಭೂಷಿತೆಯಾಗಿ ವಿಜಯಧ್ವಜವನ್ನು ಪಂಚಖಂಡಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹಿಡಿಸಲಿಲ್ಲವೇ? ಅರ್ವಾಚೀನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಾಪಸಿಂಹ, ಶಿವಾಜಿ ಮೊದಲಾದ ರಾಷ್ಟ್ರಕೇಸರಿಗಳು ಸ್ವಪರಾಕ್ರಮದಿಂದ ಮಾತೆಯ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಟೊಂಕ ಕಟ್ಟಲಿಲ್ಲವೇ ? ಅಹಹಾ ! ಮಾತೆಯ ಸೌಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಆರು ಬಣ್ಣಿಸಲು ಸಮರ್ಥರು ?

ಈ ಮೇರೆಗೆ ಬಹುರತ್ನೆಯಾದ ಭರತಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬಂಗಾಲವೆಂಬದೊಂದು ಭಾಗವಿದೆಯಷ್ಟೇ? ಇಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅನೇಕ ಪುರುಷಶ್ರೇಷ್ಠರು ಜನಿಸಿ, ಮಾತೆಯ ಪೂರ್ವದ ಗೌರವವನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ಕಾದಿರುವರು. ರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಪರಮ ಶಿಷ್ಯರಾದ ವಿವೇಕಾನಂದಸ್ವಾಮಿಗಳು ಜಗತ್ತಿಗೆಲ್ಲ ಹಿಂದುಧರ್ಮವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿ, ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವದ ಆರ್ಯಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಪುನಃ ಪ್ರಸ್ಥಾಪಿಸಲಿಲ್ಲವೇ ? ಇವರು ತಮ್ಮ ಗುರುವರ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಈ ವಂಗದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಜನ್ಮವೆತ್ತಲಿಲ್ಲವೇ? ಜಗತ್ತಿನ ಕವಿ-ಕುಲಾವತಂಸರಾದ ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಠಾಕೂರರವರು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಯಲಿಲ್ಲವೇ ? ಚಿತ್ತರಂಜನದಾಸರಂಥ ಕೊಡಗೈದೊರೆಗಳಾದವರೂ ಇವಳೇ ಹೆತ್ತ ತಾಯಿಯಲ್ಲವೇ ? ಈ ಮೇರೆಗೆ ಜಗದ್ವಿಖ್ಯಾತ ವಿದ್ವನ್ಮಣಿಗಳಿಗೆ ತವರಮನೆಯಂತಿರುವ ವಂಗದೇಶವೇ ನಮ್ಮ ಸಾಂಪ್ರತ ಚರಿತ್ರನಾಯಕರ ಹುಟ್ಟುಮನೆಯು. ಇವರಾದರೂ ತಮ್ಮ ಅದ್ವಿತೀಯ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಶೋಧಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಜೇಷ್ಠ ಬಂಧುಗಳಂತೆ ಮಾತೆಯ ಮಹತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ, ಮಹತ್ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುವರು. ಇವರ ಜೀವಿತರಹಸ್ಯವನ್ನು ವಾಚಕ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಡುವದೇ ನಮ್ಮ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಾರ್ಯವು.

ಬಿಕ್ರಾಮಪುರವೆಂಬದು ಬಂಗಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗ್ರಾಮವು. ಈ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಂದು ಮನೆತನವು ಬಹು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗೊಂಡಿತ್ತು. ಅದು ಬೋಸರವರದೇ ಸರಿ. ಚರಿತ್ರನಾಯಕರ ತಂದೆಯವರಾದ ಕೈ॥ ಭಗವಾನ್ ಚಂದ್ರರು ಈ ಮನೆತನಕ್ಕೇ ಸೇರಿದವರು. ಇವರು ಸ್ವಭಾವತಃ ಸುಶೀಲರೂ ಕುಶಾಗ್ರಬುದ್ಧಿಯವರೂ ಆಗಿದ್ದರು. ಇವರು ಫರಿದಪುರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು, ಸರಕಾರದ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಜರುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರ ಪತ್ನಿಯವರಾದರೂ ಒಳ್ಳೇ ಧರ್ಮನಿರತರೂ ಪತಿಭಕ್ತಿಪರಾಯಣರೂ ಆಗಿದ್ದರು. ಹೆರವರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮಕ್ಕಳಂತೆ ಇವರು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಪಾಲ್ಬೆಣ್ಣೆಗಳಿಂ ಪೋಷಿಸಿ, ತಮ್ಮ ವಾತ್ಸಲ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಕಟಗೊಳಿಸುವರು. ಇಂಥ ಜನನೀಜನಕರು ತಮ್ಮ ಪೂರ್ವ ಜನ್ಮದ ಸುಕೃತದ ಫಲದಿಂದ ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಜಗದೀಶನಂಥ ವಿದ್ವನ್ಮಣಿಯನ್ನು ಹೆರುವದು ಸರ್ವ ಸಾಧಾರಣವೇ ? ಇದು **ಜಗದೀಶನ** ಅನುಗ್ರಹವೇ ಸರಿ. ಬಾಬು ಭಗವಾನರು ತಮ್ಮ ಮಗುವಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬಲು ಜಾಗ

ರೂಕರಾಗಿದ್ದರು. ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರವಾಹವು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉಗಮವಾಗತೊಡಗಿತು. ಅಂದಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳು ಅಳಿಯುತೊಡಗಿದವು. ಪರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಬೇಕೋ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಲೆಗೆ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆಗಾಗಿ ಕಳುಹಬೇಕೋ ಎಂಬದನ್ನರಿಯದೆ ಜನತೆಯು ಮುಂದುಗಾಣದೆ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಬಾಬು ಭಗವಾನರು ಮಾತ್ರ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದೋಲಾಯಮಾನಮತಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವರ ಮಿತ್ರರಲ್ಲನೇಕರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇವರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಹತ್ವವನ್ನರಿತು, ತಮ್ಮ ಮುದ್ದು ಮಗುವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಲೆಗೆ ಹಾಕಿದರು. ಈ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕುಡವಕ್ಕಲಿಗರ ಮಕ್ಕಳೂ, ಹೊಲೆಮಾದಿಗರೂ ನಮ್ಮ ಜಗದೀಶನ ಸಹಾಧ್ಯಾಯಿಗಳು. ಇವರ ಸಂಗಡ ಹೋಗಿ ಗಿಡಬಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ, ಈ ಬಾಲಕನು ಆನಂದಬಡುವನು. ಮೀನಗಾರರ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಹಳ್ಳಕೊಳ್ಳಗಳಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಾಡಿ ಸೃಷ್ಟಿ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಕಂಡು ಮನದಲ್ಲಿ ಬೆರಗಾಗುವನು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ಇವನು ಒಳ್ಳೇ ಚಿಕಿತ್ಸಕ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ನೋಡುವನು. ಇವನ ಶೋಧಕ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಬಾಬು ಭಗವಾನರು ಕಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ನೀರೆರೆದು ಪೋಷಿಸುವರು. ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇವರು ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಕಲಾಭುವನಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದಂತೂ ಜಗದೀಶನ ಶೋಧಕ ಬುದ್ಧಿಯ ಅಂಕುರವು ಬಹು ಬೇಗ ಚಿಗುರು ಒಡೆಯಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಇವನು ತನ್ನ ಪಾಠಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಆರ್ಯ-ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಕಲಿತನು. ಇದರಿಂದ ಇವನ ವಿಚಾರಶಕ್ತಿಗೆ ಒಳ್ಳೇ ಚಲನವು ದೊರೆತಂತಾಯಿತು. ಸರ್ವಸಾಧಾರಣ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವರ್ಗದೊಡನೆ ಇವನು ಬೆಳೆದದ್ದರಿಂದ '**ತಾನು ದೊಡ್ಡವನು**' ಎಂಬ ದುರಹಂಕಾರಕ್ಕೆ ಇವನು ಒಳಗಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ '**ತನ್ನವರು-ತಾನು**' ಎಂಬ ಏಕೀಕರಣದ ಭಾವನೆಯೇ ಇವನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿತು.

ಈ ಮಗುವಿನ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಿತ್ರಸಂಗತಿಯೇನಂದರೆ, ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇವನ ತಂದೆಯು ಒಂದು ದರವಡೇಖೋರರ ಗುಂಪನ್ನು ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ಹಿಡಿದನು. ಇವರ ದೋಷವಿಚಾರಣೆಯಾಗಿ ಇವರಿಗೆ ಬಹು

ದೀರ್ಘಕಾಲದವರೆಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯು ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅನುಭೋಗಿಸಿ, ಈ ಚೋರರ ಗುಂಪಿನ ಹಿರಿಯನು ಬಾಬು ಭಗವಾನರನ್ನು ಕಂಡು, ಒಂದು ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡನು. ಇವನು ಸರಕಾರದ ಕಟ್ಟಳೆಗಳನ್ನು ಮುರಿದರೂ ಕೂಡ, ನೈತಿಕ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಉಲ್ಲಂಘಿಸನು. ಇವನ ಕೈಯಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ಮುದ್ದುಮಗುವನ್ನು ಸಂಗೋಪನಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಾಬು ಭಗವಾನರು ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು. ಇವನೇ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದ ಜಗದೀಶನನ್ನು ತನ್ನ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಪಾಠಶಾಲೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಇವನು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಕ್ರೂರಕರ್ಮಿಯಾದರೂ ಒಳ್ಳೇ ಅಕ್ಕರತೆಯಿಂದ ಈ ಶಿಶುವನ್ನು ಜೋಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ತಾನು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಪರಾಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ, ದೀರ್ಘ ಸಾಹಸಗಳನ್ನೂ ಮಗುವಿನ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಚನ್ನಾಗಿ ಬಿಂಬಿಸುವ ಹಾಗೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಹೇಳುವನು. ಇದರಿಂದಲೇ ಜನಿತವಾದ ಅನೇಕ ಸದ್ಗುಣಗಳು ಈಗಲೂ ನಮ್ಮ ಚರಿತ್ರನಾಯಕರಲ್ಲಿ ತಲೆದೋರುತ್ತವೆ.

ಕ್ರಮೇಣ ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ರಮವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿ, ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಹೊಕ್ಕು ಅಲ್ಲಿಯೂ ಜಯಶೀಲರಾದರು. ಮುಂದೆ ಕಲಕತ್ತೆಯ ಸೇಂಟ ಝೇವಿಯರ್ ಕಾಲೇಜದಲ್ಲಿ ಬಿ. ಎ. ಪದವಿಯನ್ನು ತೀವ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಪಡೆದು, ಆಂಗ್ಲಭೂಮಿಗೆ ಹೋಗಿ ಆಯ್. ಸೀ. ಎಸ್. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯನ್ನು ಹೊಂದಲು ಬಯಸಿದರು. ಈ ಮೇರೆಗೆ ತಮ್ಮ ಮಗುವು ಪರರ ಸೇವೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ಧನಸಂಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವದು ಬಾಬು ಭಗವಾನರ ಮನಕ್ಕೆ ತಿಲಾಂಶವಾದರೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಪುತ್ರನ ಭಾವೀ ಯಶೋಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಮುಂಜಾಗ್ರತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಂಡುಹಿಡಿದು, ಅವರು ಅವನ ಮತಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಮಗನು ಬಹು ದೊಡ್ಡ ವಿದ್ವಾಂಸನಾಗಬೇಕೇ ಹೊರ್ತು ಸರಕಾರದ ನೌಕರನಾಗಿರುವದು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ. ತಂದೆಯ ಹೇಳಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ ವೈದ್ಯಕಿಯನ್ನಾಗಲಿ, ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಿಷಯವನ್ನಾಗಲಿ ಕಲಿಯಲು ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರರು ಆಂಗ್ಲಭೂಮಿಗೆ ಪಯಣವನ್ನು ಬೆಳಸಿದರು.

ಲಂಡನ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಬರಲು, ಪ್ರಥಮತಃ ವೈದ್ಯಕೀ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇವರು ಮನಸ್ಸು ಹಾಕಿದರು. ಪದಾರ್ಥವಿಜ್ಞಾನಶಾಸ್ತ್ರ, ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ, ಪ್ರಾಣಿವಿದ್ಯೆ

ಮೊದಲಾದ ಕಲೆಗಳನ್ನು ಒಳ್ಳೇ ಮನಸ್ಸುಗೊಟ್ಟು ಕಲಿಯಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಇವರಿಗೆ ಜ್ವರಪೀಡೆಯಾಯಿತು. ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕೊಯ್ದು ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡುವದರಿಂದಂತೂ ಇವರಿಗೆ ಜ್ವರದ ಬಾಧೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಹತ್ತಿತು. ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಇವರ ಅಧ್ಯಾಪಕರೂ, ರೋಗಚಿಕಿತ್ಸಕ ವೈದ್ಯರೂ ಈ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲು ಆಗ್ರಹತೊಟ್ಟರು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿರುಪಾಯರಾಗಿ ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರರು ಕೆಂಬ್ರಿಜ್ಜಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಕಲಿಯಲೇಬೇಕಾಯಿತು. ೧೮೮೪ರಲ್ಲಿ ಬಿ. ಎ., ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿ, ಛಾತ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದರು. ಮರುವರ್ಷವೇ 'ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಿಷಯವಿಶಾರದ'(B. Sc.)ಎಂಬ ಪದವಿಯನ್ನು ದೊರಕಿಸಿದರು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇವರು ಅನೇಕ ಚಮತ್ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತರಾದರು. ತಾವಾದರೂ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತ ಶೋಧಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಮನೀಷೆಯು ಇವರಲ್ಲಿ ಈಗ ತಾನೇ ಉತ್ಪನ್ನವಾಯಿತು. ಈಗ ಇವರ ವಯಸ್ಸು ೨೫ ಮಾತ್ರ ಇತ್ತು.

ದ್ವಿತೀಯ ದಲವು

(೨)

ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಪರಿಶ್ರಮವು

ಆಂಗ್ಲ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರರು ಮಾತೃಭೂಮಿಗೆ ಮರುಳಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಕಲಕತ್ತೆಯ ಒಂದು ಮಹಾವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಪದಾರ್ಥವಿಜ್ಞಾನಶಾಸ್ತ್ರವಿವರಣೆಗೋಸ್ಕರ ಮುಖ್ಯಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ನಿಯಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು. ಇಲ್ಲಿ ಇವರು ತಮ್ಮ ವಿದ್ವತ್ತೆಯಿಂದ ಆಂಗ್ಲಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಮುಂದರಿದರೂ ಸಹ ಸರಕಾರದವರು ಇವರಿಗೆ ಅವರಿಗಿಂತಲೂ ತೀರ ಕಡಿಮೆ ವೇತನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ತರದ ವೈಷಮ್ಯವು ಸ್ವಾಭಿಮಾನಿಯಾದ ಹಿಂದುಪುತ್ರನಿಗೆ ಅಪಮಾನಕಾರಕವೇ ಸರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರರು ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನದಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ಈ ತರದ ಸರಕಾರದವರ ಹೀನನಡತೆಯನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಆಳರಸರು ಇದಕ್ಕೆ ಸೊಪ್ಪು ಹಾಕುವವರೇ ? ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಇವರು

ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ತಮ್ಮ ವೇತನವನ್ನೇ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇವರ ವೀರಪತ್ನಿಯವರು ಮುಂದರಿದು ಸಂಸಾರದ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಬೈಲಿಗೆ ತಾರದೆ ಪತಿಯ ಸುಖಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಹೆಣಗಿದರು. ಇದರಿಂದ ಇವರ ಉತ್ಸಾಹವು ಇಮ್ಮಡಿಸಿ, ಅಂಗೀಕೃತ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಇವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೇ ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು. ಇವರ ಧೈರ್ಯ-ಸ್ಥೈರ್ಯಾದಿ ಗುಣಗಳಿಗೆ ಮನಸೋತು ಸರಕಾರದವರು ಇವರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಚಿರಸ್ಥಾಯಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಹಿಂದುಳಿದ ಮೂರು ವರ್ಷದ ವೇತನವನ್ನು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಇವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಶರಣು ಹೊಡೆಯಬೇಕಾಯಿತು.

ಈ ವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರರಿಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಿಷಯದ ಮಂದಿರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅಂತಸ್ಥ ಚಮತ್ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬಯಲಿಗಿಡಲು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವಕಾಶವು ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಬಂಗಾಲದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಹೆಸರಾದ ರಸಾಯನ ಶಾಲೆಯು ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಸ್ವತಃ ತಮ್ಮ ಕೈಖರ್ಚಿನಿಂದ ಅಂಥದೊಂದು ಶಾಲೆಯನ್ನು (laboratory) ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಶೋಧಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತು ಹಚ್ಚಲು ಉಪಕ್ರಮಿಸಿದರು. "**ಸ್ಥಿರಪ್ರಯತ್ನವೂ, ತಾಳ್ಮೆಯೂ ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿಗೆ ಬಲವಾದ ಸಾಧನಗಳು,**" ಎಂಬ ಮಹತ್ತರವಾದ ಉಕ್ತಿಯಂತೆ ಇವರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘಸಾಹಸವನ್ನು ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಮುಂದೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸರ್ವಸಾಧಾರಣವಾದ ಶಾಲೆಯು ಇವರ ಸಲುವಾಗಿ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಇದೇ ಅಲ್ಲವೇ ? ಮೇಲ್ಕಾಣಿಸಿದ ವಾಕ್ಯದ ಸತ್ಯತೆಗಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದ ಫಲವು !

ಮುಂದೆ ಬರಬರುತ್ತ ಇವರು ೧೮೯೫ ರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಲ್ಲತೆಯ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಲೇಖಗಳನ್ನು ಬರೆಯತೊಡಗಿದರು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ನವೀನ ಶೋಧವನ್ನು ಒಳಕೊಂಡಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡು ಆಂಗ್ಲ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಮಂಡಲದವರು ಬಹು ಆಲ್ಹಾದಿತರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಚುರಗೊಳಿಸಿದರು. ಇದೇನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಗೌರವವೇ ? ಇದಲ್ಲದೆ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಶೋಧಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನವರು ಕೊಟ್ಟ ಹಣದ ಕೆಲವು ಭಾಗವನ್ನು ಇವರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿದರು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಎರಡು

ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲೆ ಬಂಗಾಲದ ಸರಕಾರದವರು ಇವರು ಕೈಕೊಂಡ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲು ಮುಂದುಬಂದರು. ಆಂಗ್ಲ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಶೋಧಕ ಮಂಡಲದವರು ಈ ಮೇರೆಗೆ ಇವರನ್ನು ಸಂಭಾವಿಸದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಪರಮ ದಯಾಳುಗಳಾದ ಸರಕಾರದವರು ಇವರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲು ಮುಂದರಿಯು ತ್ತಿದ್ದರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಸಂದೇಹವು ಎಮಗೆ ಈಗ ತಾನೇ ಉಂಟಾಗಿರುವದು.

ಈ ಮೇರೆಗೆ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಮನ್ನಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಜಗದೀಶರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು—ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿಯೇ ಯಾಕಾಗಲೊಲ್ಲದು—ಒಳ್ಳೇ ಆಸ್ಥೆ ಯಿಂದ ಮಾಡತೊಡಗಿದರು. ಇವರು ಫಲದ ಆಶೆಯನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಹಿಡಿಯು ತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ೧೮೯೬ ರಲ್ಲಿ ಇವರು ತಮಗೆ ಧನಸಹಾಯಮಾಡಿ ನೆರ ವಾದ ಆಂಗ್ಲ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಶೋಧಕ ಮಂಡಲದವರಿಗೆ ಪುನಃ ಮತ್ತೊಂದು ಶೋಧಪೂರ್ವಕ ಲೇಖವನ್ನು ಬರೆದು ಕಳುಹಿದರು. ಇವರಿಂದಂತೂ ಲಂಡನ್ನದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಪೀಠದವರು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೀತರಾಗಿ ಡಾಕ್ಟರ ಆಫ್ ಸಾಯನ್ಸ (Doctor of Science) ಎಂಬ ಗೌರವಯುಕ್ತ ಬಿರುದನ್ನು ಇವರಿಗೆ ದಯಪಾಲಿಸಿದರು. ಮುಂದೆ ೧೮೯೭ರಲ್ಲಿ ಆ ಮಂಡಳದವರ ಮುಂದೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಪ್ರಮಾಣಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಶೋಧಗಳನ್ನು ಇವರು ತೋರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇವರು ತೋರಿದ ಅಲೌಕಿಕವಾದ ವಾಕ್ಚಾತುರ್ಯವನ್ನು ಕಂಡು ಆ ಮಂಡಲದ ಜ್ಞಾನವೃದ್ಧ ಸಭಾಸದರು ಬೊಟ್ಟುಕಚ್ಚಿದರು. ಪ್ರಾಣಿ ಗುಣಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಕೋವಿದರಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಗಣ್ಯರಾದ ಸರ್ ಮೈಕಲ್ ಫೋಸ್ಟರ ರಂಥವರೂ ಕೂಡಾ ಇವರ ಅಗಾಧವಾದ ಬುದ್ಧಿಬಲಕ್ಕೆ ತಲೆದೂಗಬೇಕಾ ಯಿತು. ಪುನಃ ಇವರು ೧೯೦೧ರಲ್ಲಿ ಇದೇ ಮಂಡಲದವರ ಸಮಕ್ಷಮವಾಗಿ ಪ್ರಾಣಿ—ವನಸ್ಪತಿಗಳ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿರುವ ತಾದಾತ್ಮ್ಯವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ಷ್ಮರೀತಿಯಿಂದ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿದರು. ಇವರ ಅಪೂರ್ವ ಶೋಧಗಳನ್ನು ಜನತೆಯು ಗಣನೆಗೆ ತರಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಇದೊಂದು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಹೊಸ ಯುಗ ವೆಂದೇ ಅದು ಭಾವಿಸಹತ್ತಿತು.

ಮುಂದೆ ಇವರ ಶೋಧಗಳನ್ನು ಈ ಮಂಡಲದವರು ಅನೇಕ ತದ್ವಿಷಯ ವಿದ್ವನ್ಮಣಿಗಳ ಪ್ರಚಂಡವಾದ ಸಭೆಗಳಿಸಿ ಅದರ ಮುಂದಿರಿಸಿದರು. ಈ ಪಂಡಿ

ತರಲ್ಲಿ ಸರ್ ಜೋನ್ ಬರ್ಡನ್ ಸ್ಯಾಂಡರ್ಸ್ನನ್ನರು ಆಕ್ಸ್ಫೋರ್ಡದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿದ್ದರು. ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹಾಗೂ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಗುಣ ಧರ್ಮ-ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಇವರು ತಮ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಆಯುಷ್ಯವನ್ನು ವ್ಯಯ ಮಾಡಿ ಮುಪ್ಪಾಗಿದ್ದರು. ಇವರೇ ಮಹಾಪಂಡಿತರೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ಇವರಿಗೂ ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರರಿಗೂ ವಾಗ್ವಿವಾದವು ಉಂಟಾಗುವದೆಂದು ಸರ್ವರ ಪ್ರಬಲವಾದ ಕಲ್ಪನೆಯು. ಮೊದಮೊದಲು ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರರ ಪೂರ್ವದ ಪದಾರ್ಥ ವಿಜ್ಞಾನದ ಶೋಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿದರು. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರಾಣಿ-ಗುಣಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಅವರು ಅತಿಕ್ರಮಿಸುವದು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಪಂಡಿತರು ಕನಿಕರವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಿದರು. “ನಾನು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪೃತನಾಗಿರುವೆನು. ನನಗೆ ಕೂಡ ಹೊಸ ಶೋಧಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವದೆಂದರೆ ದುಸ್ಸಾಧ್ಯವೇ ಸರಿ. ತಮ್ಮಂಥವರ ಪಾಡೇನು? ” ಎಂದು ಉಪಹಾಸಗೈದರು. ಇದರಂತೆಯೇ ಇನ್ನುಳಿದ ಕೆಲವು ಪಂಡಿತರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. “ ವಿದ್ಯೆ ಎಂಬ ಸಾಗರಕ್ಕೆ ಅಂತವೂ ಇಲ್ಲ; ಆದಿಯೂ ಇಲ್ಲ; ಇಂತಿಷ್ಟೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಯಾಗೂ ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸರು. ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇವು ಅಸಮಂಜಸವಾದವುಗಳೆಂದು ತಾವು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿದರೆ ಒಳಿತಾಗುವದು. ನೋಡುವಾ, ಬನ್ನಿರಿ, ಹಾಗಾದರೆ,” ಎಂದು ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರರು ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಇದರಿಂದ ಅವರು ಒಳ್ಳೇ ರೇಗಿಗೆದ್ದರು. ಕೂಡಲೇ ‘ ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರರ ಶೋಧಗಳನ್ನು ಮಂಡಲದವರು ಮನ್ನಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ’ ಟೊಳ್ಳು ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಅವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಹರಡಲು ತಿಲಾಂಶವಾದರೂ ಹಿಂಜರಿಯಲಿಲ್ಲ.

ಇತ್ತ ಸರ್ ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರರು ಮರಳಿ ಹಿಂದುಭೂಮಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಯಿತು. ಪುನಃ ಆಂಗ್ಲಭೂಮಿಗೆ ಪಯಣ ಬೆಳಸಿ ಅವರ ವಿಧಾನವನ್ನು ಖಂಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹಾತೊರೆಯಹತ್ತಿದರು. ಇವರ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾದ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಆಫ್ ಸ್ಟೇಟರು ಪುನಃ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲು ಇವರಿಗೆ ಧನಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಇವರು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡರು. ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವನಸ್ಪತಿ-ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಾದ ಪ್ರೊಫೇಸರ ವೈನ್ಸರೂ, ಹೊರೇಸ್ ಬ್ರೌನ್,

ಹೌಸ ವೊದಲಾದ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಚನ್ನಾಗಿ ನುರಿತ ಜಾಣರೂ ಇವರ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ನೋಡಲು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಹು ದೂರದಿಂದ ಬಂದರು. ಇವರ ಸಮಕ್ಷಮವಾಗಿ ಸರ್ ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರರು ಗಿಡಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾದಕ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಲು, ಅವುಗಳು ಒಳ್ಳೇ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ರೀತಿಯಿಂದ ತಮಗಾದ ಚೇತನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಿದವು. ಈ ಮೇರೆಗೆ ಆ ಗಿಡಗಳು ಮುದುಡಿಕೊಳ್ಳುವದನ್ನು ನೋಡಲು, ಆ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳು ಆನಂದತಾಂಡವವನ್ನು ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸತೊಡಗಿದರು. ಇವರು ಪುನಃ ಅವರ ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿಗಳ ಸಭೆಗಲಿಸಲು ಎಲ್ಲರೂ ಅವುಗಳ ಅಪೂರ್ವತೆಗೆ ತಲೆದೂಗಿ, ಆ ಯಶೋವರ್ಮನಾದ ಹಿಂದುಪುತ್ರನ ಧನ್ಯವಾದಂಗೈಯ್ದರು. ಇದೇ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಪುನಃ ಆಕ್ಸಫೋರ್ಡ, ಕೆಂಬ್ರಿಜ್ಜ ವೊದಲಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಮಾತೃಭೂಮಿಗೆ ಲಲಾಮಭೂತರಾಗಿ ಸಂಭವಿಸಿದ್ದು ಜಗದೀಶನ ಅಪೂರ್ವ ಅದೃಷ್ಟವಲ್ಲವೇ ?

ತೃತೀಯ ದಲವು

(೩)

ವಿವಿಧ ಶೋಧಗಳು

ಈ ಅದ್ಭುತ ಶೋಧವು ಗೊತ್ತಾಗುವದಕ್ಕಿಂತ ವೊದಲು, ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವಂಥ ಒಂದು ತರದ ಚೇತನಾಶಕ್ತಿಯು ಗಿಡಗಂಟಿಗಳಲ್ಲಿರುವದಕ್ಕಿಂತ ತೀರವಿಪರೀತವಾದದ್ದೆಂದು ಅನೇಕ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ ಮತವು. ಇದು ಪ್ಲಫರ, ಹಬರಬಲ್ಯಾಂನ್ಸ್ಟ ವೊದಲಾದ ಜರ್ಮನ್ ಪಂಡಿತರಿಂದ ಸಿದ್ಧವಾದದ್ದು. ಇವರಿಬ್ಬರ ಶೋಧದ ಪರಿಣಾಮವು ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯರ ಮೇಲೆ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಸ್ಖಲಿತವಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇತ್ತಲಾಗಿ ಸರ್ ಜಗದೀಶರು **ಪ್ರಾಣಿ ಮತ್ತು ವನಸ್ಪತಿಗಳ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿರುವ ತಾದಾತ್ಮ್ಯವನ್ನು** ಶೋಧಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಮತವು ರೂಪಾಂತರವನ್ನು ಹೊಂದಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಇದೊಂದು ಯುಗಾದಿಯೇ ಸರಿ.

ಇಂಥ ಅಚಿಂತ್ಯವಾದ ಶೋಧಕ್ಕೆ ಸಾಧನೀಭೂತವಾದ ಉಪಕರಣ ವಾದರೂ ಎಷ್ಟು ಆಶ್ಚರ್ಯಜನಕವಿರಬಹುದು? ಇದು ಒಂದು ಧ್ವನಿಯ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದರ ಹೆಸರು ರೀಜೊನಂಟ ರಿಕೋರ್ಡರ. (Resonant Recorder.) ನಮ್ಮ ಎದೆಯು ಹಾರಲು ಬೇಕಾಗುವ ವೇಳೆಯ ಒಂದು ಸಾವಿರದ ಅಂಶವನ್ನು ಈ ಯಂತ್ರದಿಂದ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವು. ಅಹಹಾ! ಇದರ ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಯನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸುವದೆಂತು? ಇದನ್ನಾದರೂ ಇವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ನಮ್ಮ ಶಿಲ್ಪಗಾರರ ಕೈಯಿಂದಲೇ ತಾವು ಸ್ವತಃ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಮಾಡಿಸಿರುವರಷ್ಟೇ ? ಹಿಂದುದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಈದೃಶ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಪರದೇಶದ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ, ಸರಿಯುವೆಯೆಂದು ಮನಗಂಡು, ಅನೇಕಶಃ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವರು.

ಗಿಡಗಳಿಗೆ ನಾವು ಗುದ್ದಿದರೆ, ಅದನ್ನು ಅವುಗಳು ಅನುಭವಿಸಿ ಪ್ರತಿಯೋಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸೆಕಂದಿನ ಆರನೂರನೇ ಭಾಗದಷ್ಟು ವೇಳೆಯು ಬೇಕಾಗುವದಂತೆ! ಅವುಗಳಿಗೆ ವಿಷದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಎರೆದರೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳಂತೆಯೇ ಅವುಗಳ ಮೇಲಾದರೂ ಪರಿಣಾಮವಾಗುವದಂತೆ! ಗಿಡಬಳ್ಳಿಗಳು ರಾತ್ರಿ ಹನ್ನೆರಡು ಘಂಟೆಗೆ ಮಲಗಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎಂಟು ಘಂಟೆಗೆ ಏಳುವಂತೆ ! ಪ್ರಾಣಿಗಳಂತೆ ವನಸ್ಪತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಂಗಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವವೆಂಬದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಆಹಾರವು ಜೀರ್ಣಿಸಬೇಕಾದರೆ ಉದರವೊಳಗಿನ ಕೋಶಗಳು ಒಂದು ತರದ ರಸವನ್ನು ಆಹಾರದ ಮೇಲೆ ಸುರಿದು ಆಹಾರವು ಕರಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಕರಗಿದ ಆಹಾರವನ್ನು ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುವದುಂಟು. ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ಗಿಡಗಳು ಆಹಾರವನ್ನು ಜೀರ್ಣಿಸುತ್ತವೆ. ಒಂದು ವನಸ್ಪತಿಯು ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿಸಲಿನಿಂದ ಒಂದು ತರದ ರಸವು ಹೊರಡುವದು. ಕ್ರಿಮಿಗಳು ಹಾರಾಡುವಾಗ ಎಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರೆ ಈ ರಸಕ್ಕೆ ಅಂಟಿ ಅವು ಪುನಃ ಏಳಲಾರವು. ಏಳಲೆತ್ನಿಸಿದರೆ ಇತರ ಎಲೆಗಳೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಬಿಡುವವು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಎಲೆಗಳು ಕ್ರಿಮಿಗಳ ಶರೀರದಲ್ಲಿರುವ ಎಲುಬುಗಳ

ಹೊರತು ಉಳಿದ ಎಲ್ಲ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಕರಗಿಸಿ, ಆ ಕರಗಿದ ಅಂಶವನ್ನು ಹೀರಿ ಕೊಳ್ಳುವವು. ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ರಕ್ತ-ಚಲನೆಯು ಹೃದಯಕಮಲವು ಮುಚ್ಚಿ ಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದಲೂ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದಲೂ ಆಗುವದು. ಈ ಮುಚ್ಚು ವಿಕೆ-ತೆರೆಯುವಿಕೆಗಳು ತಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾವೇ ಆಗುವವು. ಕೆಲವು ವಿಕಾರ ಗಳಿಂದ ರಕ್ತಚಲನೆಯು ಬೇಗ ಬೇಗನೇ ನಡೆಯುವದು. ಬೇರೆ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಅದು ಮೆಲ್ಲನೇ ನಡೆಯುವದು. ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ವನಸ್ಪತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ರಸಚಲನೆ ಯಾಗುವದೆಂಬದನ್ನು ಸರ್ ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರ ಬೋಸರು ಭೂತಕನ್ನಡಿಯಿಂದ ತೋರಿಸಿರುವರು. ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ರಕ್ತಚಲನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಹಾಗೂ ತಗ್ಗಿ ಸುವ ಕಾರಣಗಳು ವನಸ್ಪತಿಗಳ ರಸಚಲನೆಯನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸುವವು, ಇಲ್ಲವೆ ತಗ್ಗಿಸುವವು. ರಸವು ತೆರೆಗಳೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಹಿಸಲು ಬೇರು ಮತ್ತು ಎಲೆ ಗಳು ಕಾರಣವೆಂದು ಕೆಲವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಬಡುವರು. ಆದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಹಾಕಿದ-ಕಾಂಡ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದ-ಮರದಲ್ಲಿಯೂ ರಸಚಲನೆಯು ನಡೆ ಯುವದನ್ನು ತಿಳಿದು, ಹೃದಯಕಮಲದಂತಹ ಇಂಥ ಅಂಗವು ಮರದ ನಡು ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವದೆಂಬದನ್ನು ಸರ್ ಬೋಸರು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಒಂದು ಯಂತ್ರದ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಕಂಡು ಹಿಡಿದಿರುವರು. ಒಟ್ಟಾರೆ ಹೇಳುವದಾದರೆ ವನಸ್ಪತಿ ಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳಂತೆಯೇ ಜೀವವಿರುವದು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಂಗಗಳಿರುವವು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಸಾಗುವವು. ಆದರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ನಡೆದು ಹೋಗುವ ಗುಣವು ಮಾತ್ರ ಇರುವದಿಲ್ಲ! ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಶೋಧಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಣಿಗುಣಧರ್ಮ-ಔಷಧ-ಜೇಸಾಯ ಮೊದಲಾದ ಶಾಸ್ತ್ರ ಗಳಲ್ಲಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪ್ರಗತಿಯಾಗುವದರೊಬಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿರಲಾರದು. ತಕ್ಕ ವೇಳೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಫಲಪುಷ್ಪಾದಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಇದು ತುಂಬಾ ಅನುಕೂ ಲವು. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇವರಿಗೆ " ಮೂಲಿಕಾಜ್ಞತೆಯ ಡಾರ್ವಿನ್ " ಎಂಬ ಹೆಸರಾದರೂ ಒಪ್ಪುವದು. ಇದರಿಂದ ಸರ್ವ ಯುಗಾಂತರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜಗ ದೀಶ ಚಂದ್ರರ ಕೀರ್ತಿಯು ಮಹಾಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರೆಂದು ಆಚಂದ್ರಾರ್ಕವಾಗಿ, ಚಿರ ಸ್ಥಾಯಿಯಾಗಿರುವದೆಂಬಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯವಾಯವಿರಲಾರದು. ಇವರು ಬರೆದ "Plant Response," "Comparative Electro-physiology,"

ಮತ್ತು "Responsive Reactions of plants" ಎಂಬ ಉದ್ಗ್ರಂಥಗಳು ಬಹು ಹೆಸರುಗೊಂಡಿವೆ.

ಕೆಲವು ಪುಷ್ಪಗಳು ಹಗಲಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಕೆಲವು ರಾತ್ರಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೂ ಏಕೆ ಅರಳುತ್ತವೆ, ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನಾದರೂ ಇವರು ಶೋಧಿಸಿರುವರು.

ತಂತಿ ಮೊದಲಾದ ಯಾವ ಸಹಾಯವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ದೂರದಲ್ಲಿಯ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ನಡಿಸಬಹುದೆಂದೂ, ದೂರಿನ ಸುರಂಗಗಳನ್ನು ಹಾರಿಸಬಹುದೆಂದೂ ಇವರು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಹರು. ಇದಲ್ಲದೆ ತಂತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಬಹು ದೂರದವರೆಗೆ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಕಳುಹಲು ವಿದ್ಯುಲ್ಲತೆಯ ಒಂದು ಯಂತ್ರವನ್ನು ಮೊದಲು ಹುಡುಕಿದವರು ಇವರೇ ಅಲ್ಲವೇ ? ೧೮೯೫ರಲ್ಲಿ ಬಂಗಾಲದ ಗವ್ಹರ್ನರರ ಸಮಕ್ಷಮವಾಗಿ ಕಲಕತ್ತೆಯ ಟೌನಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇದರ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡಲು, ಎಲ್ಲರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತರಾದರು. ಅಮೇರಿಕೆಯ ಪ್ರೊಫೇಸರ ಮಾರ್ಕನಿಯವರು ಇದರ ಶೋಧಹಚ್ಚಬೇಕೆಂದು ಬಹು ಪ್ರಯಾಸಬಟ್ಟರೂ ಅವರಿಗೆ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ಇವರು "High Magnification Crescograph" ಎಂಬ ಬಹು ಬಲವಾದ ಸೂಕ್ಷ್ಮದರ್ಶಕ ಯಂತ್ರವನ್ನು ರಚಿಸಿರುವರು. ಸಾಂಪ್ರತ ಕಾಲದ ಇಂಥ ಯಂತ್ರವು ಈ ಹೊಸ ಶೋಧದ ಮುಂದೆ ಅನೇಕ ಸಹಸ್ರಗಳ ಪಟ್ಟು ಬಲಹೀನವಾಗಿರುವದು. ಪ್ರತಿನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಗಿಡವು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆಂಬದನ್ನು ಇದರಿಂದ ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ನೋಡಬಹುದು.

'Morograph' ಎಂಬ ಯಂತ್ರವು ಗಿಡಗಳ ನಿಧನಕಾಲವನ್ನು ಗೊತ್ತುಹಚ್ಚುತ್ತದೆ.

'Conductivity Balance' ಎಂಬ ತಕ್ಕಡಿಯಿಂದ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಗುಣದೋಷಗಳ ನಿಯಮಿತ ಪರಿಣಾಮವು ಗೊತ್ತುಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

೧೯೧೦ ರಲ್ಲಿ ಪ್ಯಾರೀಸ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ—ನಾವು ಸಜೀವ ಹಾಗೂ ನಿರ್ಜೀವವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿ ಭೇದವಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಔಷಧದಿಂದ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಯು ಕುಂದುವದು. ಮತ್ತೊಂದರಿಂದ ಅದು ಪುನಃ ಸುಧಾರಿಸುವದು.

ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮರಣವೆಂಬ ಸ್ಥಿತಿಯುಂಟು. ಸಜೀವ ಇಲ್ಲವೆ ನಿರ್ಜೀವ ಪದಾರ್ಥ ಗಳಲ್ಲಿಯು ಪ್ರಾಣಶಕ್ತಿಯು ವಿಕಾಸವು ಚಟುವಟಿಕೆ, ಬಾಹ್ಯಾಘಾತ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದಲೇ ಆಗುತ್ತದೆಂದೂ, ಅವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಾಣಶಕ್ತಿಯು ಕುಂದುವದೆಂದೂ ಕಂಡುಹಿಡಿದು, ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಉನ್ನತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದು ಬಟ್ಟೆಬರಿಗಳಿಂದ ಆಚ್ಛಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಾತ್ರದಿಂದಾಗದೆಂದೂ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಘಾತಗಳಿಗೆ ಪಾತ್ರನಾಗಿ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನಾರಂಭಿಸುವದರಿಂದಲೇ ಅದು ಸಾಧ್ಯವೆಂದೂ ಭರತಭೂಮಿಗೆ ಲಲಾಮಭೂತರಾದ ಸರ್ ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರ ಬೋಸರು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದರು. ಈ ತತ್ವವು ಜಗತ್ತಿಗೆ ತಿಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ೧೭ ವರ್ಷಗಳು ಹತ್ತಿ, ಹೋದ ವರ್ಷ ಅಮೇರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಲೆತ ರಸಾಯನಜ್ಞರ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ೧೭ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇವರು ಆಡಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನೇ ಆಡಿರುವರು.

ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ಇವರು ಕಳೆದ ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ (ಅಂದರೆ ೧೮೯೫-೧೯೧೦) ಎಂಬತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ಶೋಧಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತುಹಚ್ಚಿರುವರು. ಇದುವರೆಗೆ ಇವರು ಗೊತ್ತುಹಚ್ಚಿದ ಶೋಧಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಲೊಂಗಮನ್ಸ ಕಂಪನಿಯವರು ೧೯೧೩ರಲ್ಲಿ "Researches on Irritability of plants," ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಸಾಗ್ರವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರುವರು. ಇದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವೃತ್ತಾಂತವು ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ೧೯೧೮-೧೯ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ "Life-movements in Plants, Vols. I and II" ಎಂಬ ಎರಡು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಅವಲೋಕನಾರ್ಥವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಉದಹರಿಸಿರುವೆವು.

ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೬ನೇ ತಾ|| ದಿನ ಕಲಕತ್ತೆಯ ಬೋಸರ ವಿಜ್ಞಾನ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಉಷ್ಣಕಟಿಬಂಧದ ಔಷಧೀ ಪರಿಷತ್ತಿನ ತಜ್ಞರೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿದ್ದರು. ಆಗ ಸರ್ ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರರು ವನಸ್ಪತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಾಣಿಗಳಂತಿರುವ ನಾಡಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಯಂತ್ರಗಳಿಂದ ತೋರಿಸಿದರು. ಮುಂದೆ ಬಂಗಾಲದ ಕುಮಾನ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ವನಸ್ಪತಿಯ ಸಾರದಿಂದ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ತೊರೆದ ಒಂದು ಕಪ್ಪೆಯನ್ನು ಅವರು ಬದುಕಿಸಿದರು! ಇದನ್ನು

ಕಂಡು ನೆರೆದ ತಜ್ಞರೆಲ್ಲರೂ ದಂಗುಬಡೆದು ಹೋದರು. ಈ ವನಸ್ಪತಿಯ ಶೋಧದಿಂದ ಔಷಧಶಾಸ್ತ್ರವೇ ಬದಲಾಗಬಹುದೆಂದು ಸರ್‌ರು ಹೇಳಿದರು.

ಅದೇ ದಿನ ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರರು ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪರಿಷತ್ತಿನೆದುರಿಗೆ ವನಸ್ಪತಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರವು ಒಂದೇ ಆಗಿರುವದೆಂಬದನ್ನು ತಮ್ಮ ಉಪಕರಣಗಳಿಂದ ಸಿದ್ಧಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದರು. ವನಸ್ಪತಿಗಳಾದರೂ ಪ್ರಾಣಿಗಳಂತೆಯೇ ಆಹಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜೀರ್ಣಿಸುವವು. ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ಆಘಾತದಿಂದ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹೃದಯದಂತೆ ಅವುಗಳ ಹೃದಯಕ್ರಿಯೆಯಾದರೂ ನಿಂತು ಹೋಗುವದು; ಮುಂತಾದವನ್ನು ಸಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ತೋರಿಸಿದರು. ಕ್ಲೋರೋಫಾರ್ಮನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ವನಸ್ಪತಿಯು ಸಾಯುವದನ್ನೂ, ಬೇರೆ ಒಂದು ಔಷಧದಿಂದ ಪುನಃ ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದನ್ನೂ, ಅದರಂತೆ ವನಸ್ಪತಿಗಳ ಹೃದಯದಲ್ಲಿಯ ನಾಡಿಯು ಒಂದು ಔಷಧದಿಂದ ನಿಂತುಹೋಗುವದನ್ನೂ ಮತ್ತೊಂದರಿಂದ ಸುಧಾರಿಸುವದನ್ನೂ ಅವರು ತೋರಿಸಿದರು. ಇಂಥ ವನಸ್ಪತಿಗಳ ಶೋಧದಿಂದ ಇಡೀ ಔಷಧಶಾಸ್ತ್ರವೇ ಬದಲಾಗುವದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇನಿದೆ ?

ಈದೃಶ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಚಮತ್ಕೃತಿಗಳ ಶೋಧಕ್ಕೆ ಸಾಧನೆಗಳಾಗಿ ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಉಪಕರಣಗಳು ಬೇಕೆಂಬದು ಸರ್ವಸಮ್ಮತವಷ್ಟೇ? ಇಂಥ ಉಪಕರಣಗಳು ಮಾತ್ರ ಅಮೇರಿಕೆಯಂಥ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತವೆಯೇ ಹೊರ್ತು ಮತ್ತಿತರ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ, ಎಂಬದೊಂದು ಪೂರ್ವದ ಭ್ರಾಮಕ ಕಲ್ಪನೆಯು. ಆದ್ದರಿಂದ ಏನಾದರೂ ನವೀನ ಶೋಧಗಳಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದರೆ ಅಮೇರಿಕೆಯೇ ಇದಕ್ಕೆ ಭೂಮಿಯು. ಆದರೆ ಇತರ ದೇಶಗಳು ವಂಧ್ಯ ಸ್ತ್ರೀಯರಂತೆ! ಈದೃಶ ಭ್ರಮೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು, ಹಿಂದುಭೂಮಿಯಲ್ಲಿಯೇ ನವೀನ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿ ಹೊಸ ಹೊಸ ಶೋಧಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತುಹಚ್ಚಿಸಿ, ವಿದ್ಯೆಗೆ ದೇಶಮರ್ಯಾದೆಯು ಇಲ್ಲವೆಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಪುನಃ **ಜಗದೀಶನು** ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರರ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಜನತೆಗೆ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟನು.

ಚತುರ್ಥ ದಲವು

(೪)

ದಿಗ್ವಿಜಯವು

ಮನೋಹರವಾದ ಪ್ಯಾರಿಸ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ೧೯೦೦ ರಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಿಷಯಕ ಒಂದು ಸಮ್ಮೇಲನವು ಕಲೆತಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಹಿಂದುದೇಶದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಸರ್ ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರ ಬೋಸರನ್ನೇ ಆರಿಸಿ, ಆಗಿನ ಬಂಗಾಲದ ಗವ್ಹರ್ನರರಾದ ಸರ್ ಜಾನ್ ವುಡ್‌ಬರ್ನರು ಪ್ಯಾರೀಸಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಕೊಟ್ಟರು. ಅಲ್ಲಿ ಇವರು ತಮ್ಮ ನವೀನ ಶೋಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಪರಿಪ್ಲುತವಾದ ಭಾಷಣೆಗಳಿಂದ ಸಭಾಸದರನ್ನು ತಲ್ಲೀನರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರು. ಇದರಿಂದ ಅವರು ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿ ಇವರನ್ನು ಬಹುಪರಿಯಾಗಿ ಕೊಂಡಾಡಿದರು. ಇದೊಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಗೌರವವೇ ಸರಿ. ಮುಂದೆ ಇವರು ಪ್ಯಾರಿಸದಲ್ಲಿಯ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪರವಾಗಿ ವಿವಿಧ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ನವಜೀವನವನ್ನು ಹರಡಿದರು. ೧೯೦೨ರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಘದ ಗೌರವದ ಸಭಾಸದರನ್ನಾಗಿ ಇವರನ್ನು ಆರಿಸಿದರು. ಮುಂದೆ ಇವರಿಗೆ ಆಕ್ಸಫೋರ್ಡದಿಂದ ಆಮಂತ್ರಣವು ಬಂದಿತು. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯಮಾಡಿ ಇವರು ಫ್ರಾನ್ಸದಿಂದ ಇಂಗ್ಲಂಡಿಗೆ ಬಂದರು. ಆಕ್ಸಫೋರ್ಡಿನ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಇವರ ಶೋಧಗಳ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ನೋಡಿ, ದಂಗುಬಡಿದು ಹೋದರು. ಯಾರಾದರೂ ಇವರಿಗೆ 'ನಿಮಗೆ ಈ ಉಪಕರಣಗಳು ಎಲ್ಲಿ ದೊರೆತವು!' ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದರೆ 'ಭರತಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ' ಎಂದು ಅಭಿಮಾನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಇವರು ಹೇಳುವರು. ಮುಂದೆ ಇವರು ಕೆಂಬ್ರಿಜ್ಜಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಪ್ರೊಫೇಸರ ಸ್ಟೂವರ್ಡ, ಸರ್ ಫ್ರ್ಯಾನ್ಸಿಸ್ ಡಾರ್ವಿನ್ ಮೊದಲಾದವರು ಇವರ ಅಸಾಧಾರಣ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯನ್ನು ಬಹುಪರಿಯಾಗಿ ಹೊಗಳಿದರು. ಇವರು ಒಳ್ಳೇ ಆಸ್ಥೆಯಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಿಂದ ಸಹ ಇವರ ಗಿಡಪ್ರಯೋಗಗಳಿಗೆ ಮಣ್ಣನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಇವರ ಶೋಧಗಳ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಹಸಬಟ್ಟರು.

ಪ್ರೊಫೇಸರ್ಸ್ ಸ್ಪ್ಯಾಡಿರ್ಂಗ, ಆಲಿವ್ಹರ, ಕ್ಯಾರೆಥ ರೀಡ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಭೃತಿಗಳೂ ಕೂಡ ಆನಂದಭರಿತರಾದರು. ಮಿ. ಬ್ಯಾಲ್ಫರರೂ ಸಹ ಇವರ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಕಾರಖಾನೆಗೆ ಬಂದು ಬಹಳ ದಿವಸಗಳ ವರೆಗೆ ಇದ್ದು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಮುಂದೆ ಆಸ್ಟ್ರಿಯಾಹಂಗರಿಯ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ವ್ಹಿಯನ್ನಾಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ಇವರ ಸುರಸವಾದ ಅನೇಕ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಪೀಠದ ಮುಂದೆ ಜರುಗಿದವು. ಕಡೆಗೆ ಆಭಾರವನ್ನು ಮನ್ನಿಸುವ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಆ ವಿದ್ಯಾಪೀಠಕ್ಕೆ ಕುಲಗುರುಗಳಂತಿದ್ದ ಪ್ರೊಫೇಸರ ಮ್ಯಾಲಿಚ್ಛರು ಇವರ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಉಪಸಂಹರಿಸಿ ಅಂದದ್ದೇನಂದರೆ -- "ಯುರೋಪಖಂಡವು ಹಿಂದುಭೂಮಿಗೆ ಈ ಅಪೂರ್ವ ಶೋಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತುಂಬಾ ಋಣಿಯಾಗಿರುವದು." ಕೆಲವರು ಕಲಕತ್ತೆಗೆ ಬಂದು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಲಿತುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದರು. ಇವರು ಬರ್ಲಿನಕ್ಕೂ ಹೋಗಿ ಹೊಸ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದರು. ಮುಂದೆ ಅಮೇರಿಕೆಗೆ ಹೋದರು. ಮೇನ ಪಟ್ಟಣದಿಂದ ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾದ ವರೆಗೆ ಇವರಿಗೆ ಆಮಂತ್ರಣದ ಅತಿವೃಷ್ಟಿಯಾಯಿತೆಂದರೂ ಸಲ್ಲುವದು. ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ ಯ್ಯಾಕೇಡಮಿ ಆಫ್ ಸಾಯಿನ್ಸ, ಬ್ರುಕ್ಲಿನ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ ಆಫ್ ಆರ್ಟ್ಸ ಆ್ಯಂಡ ಸಾಯಿನ್ಸ, ಹಾರ್ವರ್ಡ, ಕೋಲಂಬಿಯಾ, ಚಿಕ್ಯಾಗೊ ಮೊದಲಾದ ವಿದ್ಯಾಪೀಠಗಳು ಇವರಿಗೆ ಮಾನಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದವು. ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಪ್ರಾಗತಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಮಹೋತ್ಸವದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇವರು ತಮ್ಮ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ ಬೊಟ್ಯಾನಿಕಲ್ ಸೊಸಾಯಿಟಿ, ಬೋಸ್ಟನ್ನದ ವೈದ್ಯಕಿಯ ಸಂಘ, ಚಿಕ್ಯಾಗೋದ ಸೊಸಾಯಿಟಿ ಆಫ್ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಎಂಜನೀರ್ಸ, ಇಲಿನೋಯಿಸ್-ಆನ್ ಆರ್ಬರ-ವಿಸ್ಕೋನ್ಸಿನ್ ಮೊದಲಾದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಪೀಠಗಳ ಮುಂದೆ ಅನೇಕ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು ಜರುಗಿದವು. ಮುಂದೆ ಜಪಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲರ ಆದರಕ್ಕೂ ಪಾತ್ರರಾಗಿ, ಒಳ್ಳೇ ಗೌರವಶಾಲಿಗಳಾಗಿ ಮರುಳಿ ಮಾತೃಭೂಮಿಗೆ ೧೯೨೦ರಲ್ಲಿ ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರರು ಬಂದುಬಿಟ್ಟರು. ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಸರ್ವತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಮಾನಪತ್ರಗಳ ಸುರಿಮಳೆಯಾಯಿತು. ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಲ್ಲಿ ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರರ ಧನ್ಯವಾದವೇ ಧನ್ಯವಾದವು! ಕಲಕತ್ತೆಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದವರು ಇವರಿಗೆ ಡಾಕ್ಟರ ಆಫ್ ಸಾಯಿನ್ಸ ಎಂಬ ಬಿರುದನ್ನು

ಬಹುಮಾನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅರ್ಪಿಸಿದರು. ಇದಲ್ಲದೆ ಪಂಜಾಬ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಪೀಠದವರಾದರೂ ಇವರನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇವರ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ತೃಪ್ತರಾದರು. ಆ ಮೇಲೆ ವಿದ್ಯಾಪೀಠದವರು ೧೨೦೦ ರೂಪಕಗಳನ್ನು ಇವರಿಗೆ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಅರ್ಪಿಸಿದರು. ಈ ತರದ ಗೌರವವನ್ನು ಪಂಜಾಬಿಗಳು ಬಂಗಾಲಿಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಇದು ಮೊದಲನೇದೇ ಸರಿ. ಆದರೆ ಜಗದೀಶಚಂದ್ರರು ಆ ಹಣವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಛಾತ್ರವೃತ್ತಿಯಾಗಿ ಯಾವನಾದರೊಬ್ಬ ಸಂಶೋಧಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಪ್ರತಿಮಾಸಕ್ಕೆ ೧೦೦ ರೂಪಕಗಳಂತೆ ಕೊಡಹೇಳಿ ತಮ್ಮ ಉದಾರಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಿದರು.

ಇತ್ತ ಹಿಂದುಸ್ತಾನದ ಸರಕಾರದವರು ಮೊದಮೊದಲು ಜಗದೀಶಚಂದ್ರರ ವಿದ್ವತ್ತೆಯನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಆಂಗ್ಲ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಶೋಧನ-ಮಂಡಲದವರು ಇವರಿಗೆ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಡಲಾರಂಭಿಸಿದರೋ ಅಂದಿನಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯ ಸರಕಾರದವರು ಇವರಿಗೆ ಅಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ೧೯೦೦ರಲ್ಲಿ ಪ್ಯಾರಿಸದಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಮ್ಮೇಲನಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದವರು ಇವರನ್ನು ಕಳುಹಿದ್ದು ನಮ್ಮ ವಾಚಕವರ್ಗದವರ ಸ್ಮರಣೆಯಲ್ಲಿರಬಹುದು. ಮುಂದೆ ೧೯೦೩ರಲ್ಲಿ ಸೀ. ಆಯ್. ಈ. ಎಂಬ ಪದವಿಯನ್ನೂ, ೧೯೧೧ರಲ್ಲಿ ರಾಜಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸೀ. ಎಸ್. ಆಯ್. ಎಂಬ ಪದವಿಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ಸರಕಾರದವರು ಇವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿದರು. ೧೯೧೫ರಲ್ಲಿ ಇವರು ಅಮೇರಿಕೆಯಿಂದ ಬರಲು, ಬಂಗಾಲ ಇಲಾಖೆಯ ಸರಕಾರದವರು ಇವರನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಪರಿಯಾಗಿ ಮನ್ನಿಸಿದರು. ೧೯೧೭ರಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಸರದಾರ ಪದವಿಯಾದರೂ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಆ ಮೇಲೆ ಡಾ. ಪೀ. ಸೀ. ರೇಯವರು ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿನಂದನಪರವಾಗಿ ಅಂದದ್ದೇನಂದರೆ:—"ಇವರು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಹೊಸ ಅಗಿಗಳನ್ನು ಹೂಳಿರುವರು. ಇವು ಬೆಳೆದು ದೊಡ್ಡವಾಗಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಫಲದ್ರೂಪವಾಗುವವು. ಆದದರಿಂದಲೇ ಇವರಿಗೆ ನಾವೆಲ್ಲರು ನವಯುಗಪ್ರವರ್ತಕರೆಂದರೂ ಸಲ್ಲುವದು. ತಾವು ಮಾಡಿದ ಅನೇಕ ಶೋಧಗಳ ಬಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆನೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಇವರು ಅಪರಿಮಿತ ಧನಸಂಚಯವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ಆದರೆ ಆ ತರದ ಯಾವ ಕೃತಿಯನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ಸರ್ವರಿಗೂ ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ವಿದ್ಯೆಪ್ರದಾನವನ್ನು ಮಾಡಿರುವದು ಇವರ ಉದಾರತನದ ಪರಮಾವಧಿಯು. ಆದದರಿಂದಲೇ ಇವರ ಅಲೌಕಿಕವಾದ ಸ್ವಾರ್ಥತ್ಯಾಗವು ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಗೋಚರವಾಗದಿರದು."

ಸರ್ ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರರು ಕಲಕತ್ತೆಯ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಕಾಲೇಜದ ಸೇವೆಯಿಂದ ೧೯೧೪ರಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತರಾಗಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಯಾಕಂದರೆ ಇವರ ವಯಸ್ಸು ಆಕಾಲಕ್ಕೆ ಐವತ್ತೈದು ವರ್ಷವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇದ್ದ ಇವರ ಪ್ರೇಮದ ಮೂಲಕ ಇವರಿಗೆ ಇನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಸರಕಾರದವರು ಆಸ್ಪದವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಮುಂದೆ ಇವರು ೧೯೧೫ರ ನವ್ಹೆಂಬರ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸದಿಂದ ಮುಕ್ತರಾದರು. ಆ ಮೇಲೆ ಸರಕಾರದವರು ಇವರಿಗೆ ಇವರ ಪಗಾರದ ಅರ್ಧ ಹಣವನ್ನು ಪೆನ್‌ಶನ್ನಾಗಿ ಕೊಡದೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ವೇತನವನ್ನು ಈಗ್ಯೂ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಇದೇನು ಸರ್ವಸಾಧಾರಣ ಗೌರವವೇ ?

ಇತ್ತೀಚೆಗಂತೂ ಇವರ ಕೀರ್ತಿ–ಪರಿಮಳವು ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಹರಡಿದೆ. ಎಲ್ಲ ದೇಶಗಳು ಇವರನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜ್ಞಾನಾಮೃತವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಹಾತೊರೆಯಹತ್ತಿಹವು. ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಏಸಿಯಾ, ಯುರೋಪ, ಅಮೇರಿಕಾ ಖಂಡಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಮ್ಮ ಅಮೋಘವಾದ ಜ್ಞಾನಲಾಭವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ರಾಜಾಧಿರಾಜರೆಲ್ಲರೂ ಇವರಿಗೆ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಂದರಿಸಲು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ದ್ರವ್ಯಸಹಾಯವನ್ನಿತ್ತರು. ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ದೇಶಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ಇದುವರೆಗೆ ಹರಡಿದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪ್ರಚುರಗೊಳಿಸಿದರು. ಜಿನೋವ್ಹಾ ವಿಶ್ವ–ವಿದ್ಯಾಪೀಠದ ಪ್ರೊಫೇಸರ ಎಲಿನ್‌ಸ್ಟೇನರು:— "ಇವರು ಶೋಧಿಸಿದ ಒಂದೊಂದೇ ಚಮತ್ಕೃತಿಯು ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಘದಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಉಚ್ಚಾಸನವನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಬಲ್ಲದು." ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಪ್ಪಾದ ಮಹಾನ್ ಮಹಾನ್ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿದ್ವನ್ಮಣಿಗಳಿಗೆ ಇವರ ಅಗಾಧವಾದ ಶೋಧಕ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಕಂಡು ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಯಾಗಿದೆ. ಬುದ್ಧಿಯು ತಮ್ಮೆಡೆಗೇ ಪ್ರಾದುರ್ಭವಿಸುತ್ತದೆಂಬ ಭ್ರಾಮಕ ಕಲ್ಪನೆಗಳು ಈಗ ಬಯಲಾಗಿವೆ. ಹಿಂದುಗಳ

ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಶಕ್ತಿಪ್ರಭೆಯು ಅವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕತ್ತಲಗೂಡಿಸಿದೆ. ಅನೇಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಏಕತ್ವವನ್ನು ಕಂಡ ಪೌರ್ವಾತ್ಯದ ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಯನ್ನೂ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯದ ಮಹಾ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನನ್ನೂ ಜಗದೀಶರಲ್ಲಿ ಇವರು ಕಂಡುಹಿಡಿದರು. ಭರತಖಂಡದ ಗತವೈಭವವು ಆಗತವೇ ಸರಿ. ಪೂರ್ವದಂತೆ ಹಿಂದು–ದೇಶವು ಇನ್ನು ವಿದ್ಯಾಗರವೆಂದು ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗುವದೆನ್ನಲು ಪ್ರತ್ಯವಾಯವಿಲ್ಲ.

ಪಂಚಮ ದಲವು

(೫)

ಬೋಸ ಸಂಶೋಧನ ಮಂಡಲ

ಸಾಂಪ್ರತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಪೀಠವು ಉಂಟು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪರಂಪರಾಗತ ವಿದ್ಯೆಯು ಮಾತ್ರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಹೊಸಹೊಸ ಶೋಧಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಆ ತರದ ನಿಜವಾದ ವಿದ್ಯೆಯು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ದೊರಕಲಾರದು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿತು ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಉಚ್ಚಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಪರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವ ಪ್ರಸಂಗವು ಬರುವದು. ಆದರೆ ಪರದೇಶಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಪೀಠಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಪರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೂ ಬರಲಾರನು. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ವಿದ್ಯಾಪೀಠಗಳಲ್ಲಿ ಪರರ ಅನುಕರಣ ಮಾಡಲು ನಾವು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇದೆಲ್ಲವೂ ನಿಜವಾದ ಜ್ಞಾನದ ಅವಹೇಲನವೇ ಸರಿ. ಹೊಸ ಹೊಸ ಶೋಧಗಳಿಂದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಪಡಿಸದ ಹೊರ್ತು ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯೆಯು ಸಫಲವಾಗಲಾರದು. ನಿಜವಾದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಪೀಠದ ಲಕ್ಷಣಗಳೆಂದರೆ, ಹೊಸದಾಗಿ ಸಂಶೋಧನದ ಕಾರ್ಯ ಜಾಗ್ರುತಿಯು ಪ್ರಗತಿಯು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸಾಧಿಸಿರುವದು ? ಸಂಶೋಧಕರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ನೆರವಾಗಿರುವದು ? ಪರರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹು

ವದಲ್ಲದೆ, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ವಿದ್ಯೆಗೆ ಮೋಹಿಸಿ ಪರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಜನರು ಬಂದಿರುವರು ? ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಯಥಾರ್ಥ ಉತ್ತರವೇ ನಿಜವಾಗಿ ವಿಶ್ವ-ವಿದ್ಯಾಪೀಠದ ಅಡಿಗಲ್ಲು. ಇದೇನು ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ವಸ್ತುವೇ ? ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ನಲಂದ, ತಕ್ಷಶಿಲಾ ಮೊದಲಾದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಪೀಠಗಳಿಗೆ ಪರದೇಶಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಷ್ಟಪರಂಪರೆಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಿ ಇಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ಬಂದು ಯಥಾರ್ಥವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಇತ್ತೀಚೆಗಂತೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧಕ ಬುದ್ಧಿಯು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲಿದೆ. ಇದೇನು ಯಾವ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶಿಕ್ಷಕರು ಕಲಿಸತಕ್ಕ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಈಗ ತಾನೇ ಪೃಥ್ವಿಯಲ್ಲಿ ೧೦೦೦೦ ಜನರು ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾಗಿರುವರು. ಆದರೆ ಯಶಸ್ಸು ದೊರಕಿದ್ದು ತೀರ ಅಪರೂಪವು. ಯಾಕಂದರೆ ಕೇವಲ ವರ್ಗ ಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದರೆ ಈ ತರದ ವಿಜಯವು ದೊರೆಯುವದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಸಂಗತಿಯು ಅನುಭವಸಿದ್ಧವು. ಈ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಿಯು ದೊರೆಯು ಬೇಕಾದರೆ ಸಿದ್ಧನಾದ ಒಬ್ಬ ಗುರುವು ಬೇಕಾಗುವನು ; ಇವನು ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಸ್ವತಃ ಅನೇಕ ಎಡರುಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ದೊರಕಿಸಿರಬೇಕು ; ಅಂದರೆ ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಈ ಕಂಟಕಮಯವಾದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಸುಗಮವಾಗಿ ಮಾಡಿಡಲು ಅವನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವದು. ಸತ್ಯಾನ್ವೇಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಇವನು ತೊಡಕಿಸಲು ಬೇಕು; ಇವನೇ ನಿಜವಾದ ಗುರುವು. ದೀಪದಿಂದ ದೀಪವು ಹೊತ್ತುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರ್ತು ಮತ್ತಿತರಿಂದ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದರಂತೆಯೇ ಜ್ಞಾನಮಯ ತೇಜಯುತನಾದ ಗುರುವಿನಿಂದಲೇ ತೇಜವು ದೊರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವು; ಅಲ್ಲದೆ ಜ್ಞಾನಾಗ್ನಿವಿರಹಿತನಾದ ನರನಿಂದ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಪಡೆಯು ವದೆಂತು ? ಇಂಥ ಗುರುಗಳನ್ನು ಒಳ್ಳೇ ಜಾಗೃತೆಯಿಂದ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ, ವಿದ್ಯೆ ಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಗುರುವಿಗೆ ತನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ಅರ್ಪಿಸಿ, ಧನ-ಕೀರ್ತಿ ಮೊದಲಾದ ಆಶೆಗಳಿಂದ ವಿರಹಿತನಾಗಿ ವಿದ್ಯೆವಂತನಾಗಬೇಕು. ಅಂತಿಮ ಧ್ಯೇಯವನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಕಣ್ಣುಮುಂದೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ದೃಢನಿಶ್ಚಯ ದಿಂದಲೂ, ವಿಶ್ವಾಸಯುತಪ್ರೇಮದಿಂದಲೂ ಅವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಹಗಲಿರಳು

ಚಿಂತಿಸಬೇಕು. ಈ ಬಗೆಯಾಗಿ ಸಾಧಿಸಲು ಹೊರಟ ಸಾಧಕರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಮಾತ್ರ ಸಿದ್ಧರಾಗಬಹುದು.

ನಿಜವಾದ ಗುರುವು ದೊರೆತ ಮೇಲೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ಥಾನವು ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗುವದು. ಈ ಸಂಶೋಧನದ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಹಿಂದುದೇಶವು ಬಲು ಸೌಕರ್ಯವು. ಯಾಕಂದರೆ, ಇಲ್ಲಿಯ ಹವಾಮಾನಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ನಮಗೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳೂ ವನಸ್ಪತಿಗಳೂ ದೊರಕುತ್ತವೆ. ಈ ತರದ ಸೌಕರ್ಯವು ಉತ್ತರ ಸೀಮೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯಲಾರದು. ಇಂಥ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೃಢವಿಶ್ವಾಸ, ದೀರ್ಘಪ್ರಯತ್ನ, ಅಚಲವಾದ ಮಾನಸಿಕ ಧೈರ್ಯ ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಸದ್ಗುಣಗಳು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರಲೇಬೇಕು. ಅಂದರೇನೇ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಕಂಡುಕೊಂಡ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುವದು. ಈ ತರದ ಗುಣಗಳಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾದ ಅನೇಕ ತರುಣರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೊರೆಯಲು ನಮಗೇನು ಕಷ್ಟವೆನಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಎಲ್ಲ ತರದ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದರೂ ಎಲ್ಲಿ ?

ಈ ತರದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಸರ್ ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರರು ೧೯೧೭ನೇ ಇಸ್ವಿಯ ನವ್ಹೆಂಬರ ೩೦ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸ (ತಮ್ಮ ೫೯ನೇ ಹುಟ್ಟಿದ ದಿವಸವೇ) ಕಲಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಶೋಧನ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವರು. ಇದೊಂದು ಮೇಲ್ಕಾಣಿಸಿದ ಸರ್ವತತ್ವಗಳನ್ನು ಒಳಕೊಂಡ ವಿದ್ಯಾಮಂದಿರವೇ ಸರಿ. ತನ್ನ ಐಹಿಕ ಸುಖಸಂಪತ್ತಿಗೆ ತಿಲಾಂಜಲಿಯನ್ನಿತ್ತು, ಇವರು ಇಲ್ಲಿ ಹಗಲಿರುಳು ಮೈಮುರಿದು ತತ್ವಾನ್ವೇಷಣೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಹವಣಿಸುತ್ತಿರುವರು. ತಮ್ಮ ಧ್ಯೇಯ:ವನ್ನು ಮರೆಯದೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಇವರು ಶ್ರಮಬಡುವದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಭಾಗ್ಯೋದಯದ ಕಾಲವು ತೀರ ಸಮೀಪಿಸಿರುವದೆಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇವರು ಸನ್ಯಾಸಿಯ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಪ್ರೇರಿಸಿರುವರು. "ಕೇವಲ ವಿಚಾರಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಅಮರತ್ವವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನವಕೋಟಿಯ ಸುಖ-ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವು ಯಾವಾಗಲೂ ಸುಸ್ಥಿರವಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ, ಉದಾರಾಂತಃಕರುಣದಿಂದ

ಸುವಿಚಾರಗಳ ವಿನಿಮಯುವು ಆಗೇ ತೀರಬೇಕು. ಈದೃಶ ಸ್ಥಿರತೆಯು ಧನ ಧಾನ್ಯಾದಿಸಂಗ್ರಹದಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ," ಎಂದು ಇವರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿರುವರು. ಸ್ವಾರ್ಥತ್ಯಾಗದಿಂದಲೇ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ನಿಜವಾದ ಜ್ಞಾನದ ಫಲವು ದೊರೆಯುವದೆಂಬದು ಇವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಇವರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ತಮ್ಮ ಸರ್ವಬಲವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ, ಒಳ್ಳೇ ಗುರುಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವರು. ಇಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಪ್ರಸಾರದ ಕಾರ್ಯವು ಜಾತಿ, ಧರ್ಮ, ಲಿಂಗ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಕೊಂಚ ಕೂಡ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಜರಗುತ್ತಿರುವದು. ಪ್ರತಿ ಹದಿನೈದು ದಿವಸಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ತಾವು ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಇವರು ಹತ್ತು–ಹದಿನೈದು ಸಾವಿರ ಜನಸಮುದಾಯದ ಮುಂದೆ ಉಪನ್ಯಾಸರೂಪವಾಗಿ ಬಡಿಸುವರು. ಇವುಗಳನ್ನು ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿಸಿ, ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚುರಗೊಳಿಸುವರು. ತಮ್ಮ ಸಂಶೋಧನಗಳಿಗೆ ಯಾವ ತರದ ಬಾಧ್ಯತೆಯನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವದಿಲ್ಲ. ಇಂಥವುಗಳನ್ನು ಇವರು ಎಂದಿಗೂ ಸ್ವಾರ್ಥಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಯಲು ಬಂದ ಪರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಇವರು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವರು. ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಶತಮಾನಗಳ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಪರದೇಶದಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅದರಂತೆಯೇ ಪೃಥ್ವಿಯ ಸರ್ವದಿಶೆಗಳಿಂದಲೂ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಜನತೆಯು ಬರಲಾರಂಭಿಸಿದೆ.

"ಬಾಲ್ಯಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದ ವಿಚಾರವು ಕಾರ್ಯತಃ ಈಗ್ಗೆ ಪರಿಣಮಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಸಾಧ್ಯವಸ್ತುವು ಅನಂತವು. ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಿದ್ಧಿಯು ಒಂದು ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಅಸಾಧ್ಯವು. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಹೊಂದಲು ಅನೇಕ ಜನ್ಮಗಳನ್ನು ನಾವು ಕಳೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಾನು ಇದರ ಅಸ್ತಿವಾರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುವೆನು. ನಾನು ನನ್ನ ಜನನಿಯ ಉದರದಿಂದ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬರುವಾಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಸಂಗಡ ಏನನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ; ಹೋಗುವಾಗಾದರೂ ಹಾಗೆಯೇ ಸರಿ; ಈ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ನಾನು ಸಾಧಿಸಿದರೆ ಅದು ನನ್ನ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಲಾಭವು. ನನ್ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಪರರಿಗೆ

ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುವೆನು. ಇದೇ ನಿಜವಾದ ನನ್ನ ಮನೋಭಾವನೆಯು," ಎಂದು ಇವರು ಅನೇಕಶಃ ಉದ್ಗಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿರುವರು.

ಈ ಮೇರೆಗೆ ಇವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮವಿಚಾರಗಳನ್ನೇ ಜನರಿಗೆ ಬೋಧಿಸುವರು. ಇವುಗಳನ್ನು ಕೇಳಲು ಭೂಮಂಡಲದಿಂದ ಅನೇಕ ವಿದ್ವನ್ಮಣಿಗಳು ಬಹುದೂರದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವರು. ಇವರ ಆತ್ಮೀಯ ಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಭೆಯು ಜಗತ್ತಿಗೆಲ್ಲ ಬಹು ಬಲವಾದ ಪ್ರಕಾಶವಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುವದು. ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅನೇಕ ಋಷಿಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಗೆ ಆಶ್ರಮಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ, ಈ ಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬೇಸತ್ತು ಬಂದ ಸಂಸಾರಿಕರಿಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕರುಣಾರ್ದ್ರವದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ದಯಪಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರೋ, ಅದೇ ಮೇರೆಗೆ ಪೂರ್ವದ ಅದ್ವಿತೀಯ ಆರ್ಯಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ತೇಜದಿಂದುಕ್ಕುವ ನಮ್ಮ ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರರು ಜಗತ್ತಿಗೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹರಡುತ್ತಿರುವದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಪೂರ್ವಿರ್ಕ ವೈಭವದ ಕಾಲವು ಸಮೀಪಿಸಿದಂತೆ ಭಾಸವಾಗುವದಿಲ್ಲವೇ ?

ಇದುವರೆಗೆ ಈ ವಾಣೀವಿಲಾಸಮಂದಿರದ ಅಂತರ್ವಿಚಾರವಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಇವರ ಬಾಹ್ಯಸ್ವರೂಪವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವಾ. ಇದು ಕಲಕತ್ತೆಯ ಒಂದು ಮುಖ್ಯಾಂಶದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಪೂರ್ವಿರ್ಕ ಹಿಂದು ಪದ್ಧತಿಯಂತೆಯೇ ಬಲು ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಮುಂಬದಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೂದೋಟವು ತನ್ನ ನೈಸರ್ಗಿಕ ರಮ್ಯತೆಯನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕತರದ ವನಸ್ಪತಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸರೋವರವಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಕಾರಂಜಿಯು ತುಷಾರಗಳನ್ನು ಸಿಂಚಿಸಿ, ಇಂದ್ರಧನುಷ್ಯವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಲಿದೆ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಗೆ ತರತರದ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಉಪಕರಣಗಳು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ನೋಟಕ್ಕಾಗಿ ಇಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಭಾಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಇದು ೧೫೦೦ ಜನಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಇದೆ. ಇದರ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಚಿನ ವಿಭಾಗಗಳುಂಟು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ತರತರದ ನವೀನ ಉಪಕರಣಗಳು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಕೆಲವೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನ-ಕಾರ್ಯವು ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡ

ಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೆ ಪ್ರತಿಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯೇ ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರರ ಮನೆಯಾ ದರೂ ಉಂಟು. ಇದರಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಗ್ರಂಥಸಂಗ್ರಹಾಲಯವೂ ಇರುವದು. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಸತಿಗೃಹ ವನ್ನೂ ಏರ್ಪಡಿಸಿರುವರು.

ಸರ್ ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರರು ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಇಂಗ್ಲಂಡ, ಅಮೇರಿಕಾ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದದ್ದರಿಂದಂತೂ ಈ ವಿದ್ಯಾಮಂದಿರದ ಮಹತಿಯು ದಿನೇದಿನೇ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಪರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭಾ ಸದರುಂಟು; ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ ಆಫ್ ರಾಯಲ್ ಸೊಸಾಯಿಟಿ ಆಫ್ ಲಂಡನ್, ಪ್ಯಾರಿಸದ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ ಆಫ್ ದಿ ಯ್ಯಾಕೇಡಮಿ ಆಫ್ ಸಾಯಿನ್ಸ, ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಪಂಡಿತರಾದ ಸ್ವೀಡನ್ನದ ಆರ್ಹೆನಿಸ್, ಬರ್ಲಿನದ ಹಬರ್ಲಂಡ, ವ್ಹಿಯನ್ನಾದ ಮೊಲಿಚ್, ಅಮೇರಿಕೆಯ ಮಿಲಿಕಾನ್, ಸ್ಟ್ಯಾನ್ಲಿ ಹಾಲ್ ಮೊದ ಲಾದವರೇ ಮುಖ್ಯರು.

ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರರ ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳು ಪರಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಲ್ಪಡ ಹತ್ತಿವೆ. ಸರ್ವದಿಶೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇವರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಓದಲು ಜನತೆಯು ಹಾತೊರೆಯಹತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನಕಾರ್ಯವು ಬಲು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ನಡೆಯು ಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಜನತೆಯು ಕೊಟ್ಟಷ್ಟರ ಇಮ್ಮಡಿ ಹಣ ವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಲಿರುವರು. ಸ್ವತಃ ಜಗದೀಶರು ಈ ಮಂದಿರದ ಸಲುವಾಗಿ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚಮಾಡಿರುವರು.

ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಪರರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಂದ ತಮ್ಮತಮ್ಮ ಸುಶಿಕ್ಷಿತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲು ಅನೇಕ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬರಹತ್ತಿವೆ. ಕೆಲವರು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿರುವರು.

ಇಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಾರ್ಯವು ಜರುಗುತ್ತಲಿದೆ. ಇದರ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದರೂ ಬಲು ವಿಸ್ತೃತವಾಗತೊಡಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗಂಗಾನದೀತೀರದಲ್ಲಿರುವ ಸೈಬ್ಜೀರಿಯಾ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಇದರದೊಂದು ಉಪಶಾಖೆಯು ಉಗಮವಾಗಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯ

ಸಂಬಂಧಿಕ ಎಲ್ಲ ಸಂಶೋಧನಕ್ರಿಯೆಯು ಒಳ್ಳೇ ಬಲವಾಗಿ ಸಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಂಗಾಲ ಇಲಾಖೆಯು ಸರಕಾರದವರದು ಬಲು ಅಭಿರುಚಿಯು.

ಯುರೋಪದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಸಂಶೋಧನ ಕ್ರಿಯೆಯು ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕರು ಆಗ್ರಹತೊಟ್ಟಿರುವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ದಾರ್ಜಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯವು ಆರಂಭಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಮಾಯಾಪುರದ ರಸಾಯನ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಈ ಪ್ರಗತಿಯೇ ಆಗತಕ್ಕದ್ದಿದೆ. ಈ ಶಾಲೆಗಳು ಪರ್ವತದ ಬಹು ಉನ್ನತವಾದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದು, ಬಹು ಶೋಭಾಯಮಾನವಾಗಿರುವವು. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಗೆ ಅನೇಕ ಕೃತ್ರಿಮ ತೋಟಗಳೂ ಕಲ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸೇಕೀಮ, ತಿಬೇಟ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ವನಸ್ಪತಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹವೂ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ತರತರದ ಕಾಡು ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನಾದರೂ ಬಲು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತಾರೆ. ದಾರ್ಜಲಿಂಗವಾದರೂ ಅಲ್ಪಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಲು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವದೆನ್ನುವದರಲ್ಲಿ ತಿಲಾಂಶವಾದರೂ ಸಂದೇಹವಿರುವದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯ ವನಸಿರಿಯನ್ನು ಎಷ್ಟೊಂದು ಬಣ್ಣಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವು? ಇದು ನಿಸರ್ಗದೇವಿಯ ವಿಹಾರಮಂದಿರವೋ, ಇಂದ್ರನ ನಂದನವನವೋ, ಆವದೋ ನಮಗೆ ಭಾಸವಾಗದು.

ಷಷ್ಟಮ ದಲವು

(೬)

ಜೀವಿತ-ರಹಸ್ಯವು

ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರರು ಕೇವಲ ಮಹಾಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರೆಂದು ಯಾರೂ ಊಹಿಸಕೂಡದು. ಇವರು ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಹಾಕಿ ವಿವಿಧಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿರುವರು. ಇವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಸ್ಪಷ್ಟರೀತಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುವವರು. ವಾಕ್ಸರಣಿಯಾದರೂ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ನವಚೈತನ್ಯವನ್ನು ಹರಡಲು ಸಮರ್ಥವಾದಂಥದು. ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವಾದ ಇವರ ವಿಚಾರಗಳು ಜನರ ಸಕಲ ಸಂದೇಹಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ, ನಿಜವಾದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬಲ್ಲವು.

ನಿಜತ್ವವನ್ನು ಅರಿತದ್ದರಿಂದಲೇ ಇವರು ತಮ್ಮ ಹೃದಯವನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬಲ್ಲರು. ಇವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಸದಯಾಂತಃ ಕರುಣಿಗಳೂ, ಕರ್ಣನಂತೆ ದಾನಶೂರರೂ ಇರುವರು. ಗುರುಶಿಷ್ಯರ ಭಾವನೆ ಯಲ್ಲಿ ಇವರು ಚನ್ನಾಗಿ ನುರಿತಿರುವರು. ಗುರುಶಿಷ್ಯರ ಸಂಬಂಧವು ನಿರಂತರ ವಾದದ್ದು, ಎಂಬದೇ ಇವರ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯು. "ಶಿಷ್ಯರು ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನು ಗುರುವಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿ ಶರಣುಹೋದರೆ, ಗುರುವು ತನ್ನಲ್ಲಿದ್ದ ಉಚ್ಚತಮವಾದ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಕರ್ತವ್ಯ ಪರಾಂಙ್ಮುಖನೇ ಸರಿ," ಎಂಬವು ಇವರ ದೃಢವಾದ ಮತವಾಗಿದೆ. ಇವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ದೋಷಗಳನ್ನು ಪರರಿಗೆ ಹೇಳದೆ, ಅವರಲ್ಲಿದ್ದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಬಯಲಿಗೆ ತಂದು, ಅವರನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರಲು ಹವಣಿಸುವರು. ಸುಲಭವಾದ ವಸ್ತುವನ್ನು ಶಿಷ್ಯರ ಮುಂದಿರಿಸದೆ, ದುರ್ಲಭವಾದವುಗಳನ್ನೇ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಹೇಳಿ, ಅವುಗಳನ್ನೇ ಸುಗಮವಾಗಿ ಮಾಡುವರು. ಇವರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲನೇಕರು ಒಳ್ಳೇ ಘನತೆಗೆ ಏರಿದ್ದು, ಮಹತ್ವವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ಜರುಗಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಬಡವರನ್ನು ಕಷ್ಟದಿಂದ ಮುಕ್ತಮಾಡಿ, ಅವರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮದಲ್ಲಿಯೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಕಾಲಕಳೆಯುತ್ತಿರುವರು. ಇವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಗುರುಗಳಾದ ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರರ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೇ ಪೂಜ್ಯಭಾವನೆಯನ್ನು ತಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ನಿತ್ಯಶಃ ಗುರುಪಾದಸೇವೆಯ ಹೊರತು ಇವರ ನಿತ್ಯನೈಮಿತ್ತಿಕ ಕರ್ಮಗಳು ಪೂರ್ತಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ತಂದೆಯಂತೆ ಪರಿಪಾಲನ ಮಾಡುವ ಗುರುವನ್ನು ಇವರೆಲ್ಲರು ಸತ್ಕರಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಏನಾಶ್ಚರ್ಯವು? ಇವರು ಮೂವತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಕಾಲೇಜದಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಫೇಸರರಾಗಿದ್ದರೂ, ಗುರುಶಿಷ್ಯರ ಪ್ರೇಮಳ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಎಳ್ಳಷ್ಟಾದರೂ ಕುಂದುಕೊರತೆಯುಂಟಾಗಲಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕೂಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಂತೆಯೇ ಆಚರಿಸಿದರೆ ಆ ತರದ ಪೂಜ್ಯಭಾವನೆಗೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವು ಬರುವದಾದರೂ ಎಂತು?

ಇವರು ನಿಸ್ಪೃಹಿಗಳೂ ನಿರಹಂಕಾರಿಗಳೂ ಇದ್ದು ನಿಜವಾದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಬಯಲಿಗಿಡಲು ಎಂದಿಗೂ ಅಂಜರು. ಸರಕಾರದವರು ಇವರಿಗೆ

ಎಷ್ಟೋ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರ ದೋಷವನ್ನು ಅವರಿಗನೇ ಹೇಳಲು ಇವರು ಹಿಂಜರಿಯಲಿಲ್ಲ. ಇವರು ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಂದದ್ದೇನಂದರೆ:- "ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸರಕಾರಿಯ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂ ಜನರಿಗೆ ಆಸ್ಪದವೇ ದೊರೆಯುವದಿಲ್ಲ. ಇವರು ಎಷ್ಟೇ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ, ಇವರಿಗೆ ಉಚ್ಚತರಗತಿಯ ನೌಕರಿಯು ದೊರೆಯದಿರುವದು ಕೇವಲ ಅನ್ಯಾಯವೇ ಸರಿ. ನಮ್ಮ ಹಿಂದುಗಳು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಬಹು ಚುರುಕುಬುದ್ಧಿಯುವರೂ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರೂ ಇರುವರು. ಇಂಥವರಿಗೂ ಕೂಡ ಉಚ್ಚತರದ ಹುದ್ದೆಗಳು ದೊರೆಯದಿದ್ದರೆ, ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರ ಬಗ್ಗೆ ಅಸಂತುಷ್ಟತೆಯು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಸಂದೇಹ ಬಡರು."

ಇವರ ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನವಾದರೂ ಅಪ್ರತಿಮವಾಗಿರುವದು. ಇವರು ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾರೆ ಪ್ರವಾಸಮಾಡಿದ್ದು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿಯೂ ಮಾತೃಭೂಮಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸದೆ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವದ ವೈಭವವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಆನಂದಬಡಲು ಇವರ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರಂತೆ ಸ್ವಕರ್ತವ್ಯತತ್ಪರರಾಗಿ ಬುದ್ಧಿಬಲದಿಂದಾಗಲಿ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮತೇಜದಿಂದಲಾಗಲಿ, ಅವರ ನಿಜವಾದ ಮಕ್ಕಳಂತೆ ಇರಲು ಇವರಿಗೆ ಬಲು ಆಸ್ಥೆಯು. ಮುತ್ತಾತರು ಗಳಿಸಿಟ್ಟ ಜ್ಞಾನದ್ರವ್ಯದಿಂದ ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳದೆ, ಅದನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ವೃದ್ಧಿಗೊಳಸುತ್ತಿರಬೇಕು. ಈ ಜ್ಞಾನಾಗ್ನಿಗೆ ದಹ್ಯ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಹಾಕದಿದ್ದರೆ ಅದರ ಜ್ವಲನ ಶಕ್ತಿಯು ಕುಗ್ಗಲಾರದೇ? "ಸಾಂಪ್ರತಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೆಯೇ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯಶಕ್ತಿಯು. ಇದರ ಆರಾಧನೆಯ ಹೊರ್ತು ನಮಗೆ ಗತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕಾಯುವದರಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಭಿಮಾನವು; ಅತಃ ದೇಶದ ಗೌರವವು; ಇದೇ ನಿಜವಾದ ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನವು." ಎಂದು ಇವರು ಬಹಳ ಸಾರೆ ಉದ್ಗಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿರುವರು.

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಪುರಾತನ ಇತಿಹಾಸವು ಬಹು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗಿತ್ತೆಂದೂ, ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಮ್ಮನ್ನಾಳುವ ಇಂಗ್ಲೀಷರು ಕಾಡು ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬತ್ತಲೆ ತಿರಗುತ್ತಿರು

ವಾಗ್ಗೆ ಈ ದೇಶವು ಸುಧಾರಣೆಯ ಘನತೆಗೇರಿತ್ತೆಂದೂ ಕೇಳಿದ್ದನ್ನೂ ಓದಿದ್ದನ್ನೂ ನಾವು ಆಗಾಗ ಆಡುವದುಂಟು. ಆದರೆ ದಾಸ್ಯತ್ವದಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಅವನತಿಗೀಡಾದ ಸದ್ಯದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ನಂಬುವದೇ ಕಠಿಣವಾಗಿತ್ತು. ಇತ್ತಲಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರವು ಉದಯೋನ್ಮುಖವಾಗತೊಡಗಿದಂತೆ ಚಟುವಟಿಕೆಯೂ ಅನೇಕ ಸದ್ಗುಣಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಾಣತೊಡಗಿದವು. ಆದರೂ, ಪೂರ್ವದ ನಮ್ಮ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಭಾರತೀಯರು ಪುನಃ ಎಂದಾದರೂ ಆ ಘನತೆಗೇರುವರೆಂಬ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಭಾವನೆಯು ಅವುಗಳಿಂದುಂಟಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸರ್ ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರ ಬೋಸರು ಮಾತ್ರ ಇಂಥ ಆಶಾಂಕುರವನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿಸಿರುವರು. ಇವರ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಶೋಧನೆಗಳ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿದವರಿಗೆ ನಾವು ಹೇಳುವದರ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಬಹುದು. ತಮ್ಮ ಅದ್ಭುತವಾದ ಶೋಧಗಳಿಂದ ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರರು ಮನುಷ್ಯನ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನೇ ಬದಲಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಜಗತ್ತಿನ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಅಥವಾ ಯಾಂತ್ರಿಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಂತೂ ಇವರ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಂದ ಅಪೂರ್ವವೂ ಊಹಿಸಲಶಕ್ಯವೂ ಆದ ಮಾರ್ಪಾಟುಗಳಾಗುವಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಇವರು ಈಗ ಸತ್ತ ಕಪ್ಪೆಯನ್ನು ಬದುಕಿಸಿದಂತೆ ನಿಜವಾಗಿ ಸತ್ತ ಮನುಷ್ಯರನ್ನೂ ಬದುಕಿಸತೊಡಗಿದರೆ, ಮುಂದಿನ ಜಗತ್ತಿನ ಚಿತ್ರವು ಹೇಗಾಗುವದೆಂಬದನ್ನು ಯಾರು ಹೇಳಬಲ್ಲರು? ಒಟ್ಟಿಗೆ ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರರು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ತರುಣರಿಗೂ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಾಡುತ್ತಿರುವ ಆಶಾವಾದಿಗಳಿಗೂ ಝಗ್ಗನೆ ಬೆಳಕನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಧ್ಯೇಯವನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಲೋಕಸೇವೆಯು ಅಸದೃಶವಾದುದು. ಇಂಥ ಅಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರರು ನಮ್ಮ ನಡುವೆಯೇ ನಡಿಸಿದ್ದರೂ, ಕಾರಕೂನೀ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದು ದಾಸ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಕೊಳೆಯುತ್ತ ಬೀಳಲಪೇಕ್ಷಿಸುವ ನಮಗೆ ಇದರ ಅರಿವಿರಲಿಲ್ಲ. ಬೋಸರೂ ಗುಲಾಮರಾಷ್ಟ್ರದ ನಾಗರಿಕರೇ ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನಾದರೂ ಪರಕೀಯರು ಹತ್ತಿಕ್ಕುವರು. ದಾಸ್ಯಪಂಕದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ್ದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ಶೋಧಗಳ ಅರಿವು ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಹಬ್ಬಿ, ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಘನತೆಗೇರುವೆವೆಂದು ಹೇಳಲಿ

ಕ್ಕಾಗದು. ಆದರೆ ಆ ಘನತೆಯ ಕಾಲವು ಇಂದಿಲ್ಲ, ನಾಳೆ ಬಂದೇ ತೀರುವ ದೆಂದು ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುವದು. ಜಗದೀಶರಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಹಿಂದು-ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಪುನರುಜ್ಜೀವನವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಿದೆ. ಇವರ ಶೋಧ ಗಳು ಉತ್ತರ ಧ್ರುವದಂತೆ ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕಗಳಾಗಿವೆ. ಭರತ ಭೂಮಿಗೆ ಭೂಷಣಾವಹರಾದ ಬೋಸರವರ ಸಂಶೋಧನೆಗಳ ಮಹತ್ವ ವನ್ನೂ ಗುರಿಯನ್ನೂ ತಿಳಿದು ಎಲ್ಲ ಅಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆರ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪುನರುಜ್ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಣಗಾಡುವವರೇ ಧನ್ಯರು!

ಸಪ್ತಮ ದಲವು

(೭)

ಭಾಷಣಗಳ ಅವತರಣಿಕೆಗಳು

"They live who give."

"ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಸ್ತುವು ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ಅದು ತನ್ನಲ್ಲಿದ್ದ ಗುಣಗಳ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಪರರಿಗೆ ಮಾಡಿಟ್ಟು ಇತರ ವಸ್ತುಗಳ ಗುಣಗಳ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ತಾನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವದು. ತನ್ನಲ್ಲಿದ್ದ ಫಲವನ್ನು ಪರರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಫಲವನ್ನು ತಾನು ಹೊಂದಲೇ ಬೇಕು. ಉದಾಹರಣ ರ್ಥವಾಗಿ, ನಾವು ಒಂದು ಗಿಡವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವಾ. ಇದನ್ನು ಪರರು ನೀರು, ಗೊಬ್ಬರ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ, ಇದು ಫಲಪುಷ್ಪಾ ದಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವದು. ಮನುಷ್ಯನು ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸುಫಲ ತೆಯು ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನೀರು ಹಾಕಿದರೂ ಇದು ಹಣ್ಣು ಬಿಡ ದಿದ್ದರೆ ಇವನು ಇದಕ್ಕೆ ಎಂದಾದರೂ ನೀರು ಎರೆಯುವನೇ? ಆಕಳವು ಹಾಲು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಮನುಷ್ಯನು ಅದಕ್ಕೆ ಎಂದಾದರೂ ಹುಲ್ಲು-ಮೇವು ಹಾಕು ವನೋ? ಸಂಕ್ಷೇಪತಃ ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನಲ್ಲಿದ್ದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪರರಿಗೆ ಕೊಡದೆ

ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಹೂಳಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ, ಅವನು ಬಹಳ ದಿವಸ ಬಾಳುವೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾರನು. ಯಾರು ಪರರಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಸಹಾಯುವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅವರೇ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸತಕ್ಕವರು. ಇದೇ ಸೃಷ್ಟಿಯ ನಿಯಮವನ್ನಾದರೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಗತಿಯು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಪರರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಕೂಡ ಸಖ್ಯವನ್ನು ಬೆಳಿಸಿ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಗುಣಗಳ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ತಾನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತನ್ನಲ್ಲಿದ್ದವುಗಳನ್ನು ಅವುಗಳಿಗೆ ಮುಕ್ತಹಸ್ತದಿಂದ ದಾನಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಅಥವಾ ಮೈಸೊಕ್ಕಿನಿಂದ ಅವುಗಳ ಕೂಡಾ ಬಳಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡದಲೇ ದೂರವಾಗಿ ಇದ್ದುಕೊಂಡರೆ ಇದರ ನಾಶವಾಗವದರೆಂಬಲ್ಲಿ ತಿಲಮಾತ್ರವಾದರೂ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಯಾಕಂದರೆ ಇದರಿಂದ ಮೇಲ್ಕಾಣಿಸಿದ ಸೃಷ್ಟಿಯ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆಯೇ ಒಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ಪರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತತ್ಸದೃಶ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಜರುಗಿದ ಅನೇಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಏನನ್ನೂ ಕೊಡದೆ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದರ ನಾಶವಾದರೂ ಸಮೀಪಿಸಿತೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು.

ಸಾಂಪ್ರತಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿಯಾದರೂ ದಿನೇ ದಿನೇ ಬಹು ಹೀನವಾಗತೊಡಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದರೂ ಆವದು? ನಮ್ಮ ಭೂಮಿಯು ಕಳೆದ ಕೆಲವು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಕೇವಲ ಪರರ ಪೋಷಣೆಯಿಂದ ಬದುಕಿರುವದು. ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ತನ್ನ ಗುಣಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮರೆತುಕೊಟ್ಟು, ಪರರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಏನನ್ನೂ ಕೊಡದೆ ಇದ್ದದ್ದರ ಕಟುಫಲವೇ ನಮ್ಮ ಸದ್ಯದ ದುಃಸ್ಥಿತಿಯ ನಿಜವಾದ ಕಾರಣವು. ಇದರ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವೇ ದೇಶದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಗಾಂಗದಲ್ಲಿಯೂ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದೆ. ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಪರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ-ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಕ್ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಹೊಸ ಹೊಸ ಶೋಧಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಜಗತ್ತಿನ ವಿದ್ಯೆಯ ಭಾಂಡಾರಕ್ಕೆ ಇದುವರೆಗೆ ಕೊಂಚ ಕೂಡಾ ಭರತಿಯನ್ನು ಹಾಕಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಲೇ ಇವುಗಳ ಲಾಘವವು ನಿತ್ಯಶಃ ಜಗತ್ತಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲಿದೆ. ಇವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ಬಗೆಯಾದರೂ ಏಂತು?

ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವದ ದಿವ್ಯ ಗೌರವವನ್ನು ದೊರಕಿಸಲು ನಾವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹೊಸ ಹೊಸ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತುಹಚ್ಚಬೇಕು. ಇವುಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಒಳ್ಳೇ ವಿಚಾರಶಕ್ತಿಯು ಅವಶ್ಯವುಂಟು. ಇದಲ್ಲದೆ ದೀರ್ಘಸಾಹಸವೂ, ನಿಸ್ವಾರ್ಥಬುದ್ಧಿಯೂ ಬೇಕಲೇ ಬೇಕು. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲಿಚ್ಛಿಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ತನ್ನ ಸೌಖ್ಯಕ್ಕೆ ತಿಲಾಂಜಲಿಯನ್ನಿತ್ತು ಆತ್ಮಾರ್ಪಣೆಯನ್ನಾದರೂ ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಅವನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುವದು. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಜಯವು ದೊರೆಯುವದೆಂದರೆ ಕೊಂಚ ದುರ್ಲಭವೇ ಸರಿ. ಕೆಲವು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಮಹಾಶೋಧಕರು ತಮ್ಮ ಈ ಮರ್ತ್ಯ ದೇಹಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು, ಕೀರ್ತಿಶೇಷರಾಗಿ ತಾವು ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಶೋಧಗಳ ಅಪೂರ್ವಲಾಭವನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ದಿನಗಳ ಮೇಲೆ ಆಸ್ವಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದದ್ದನ್ನು ನಾವು ಹೇರಳವಾಗಿ ನೋಡಬಹುದು. ಇಂಥ ದೀರ್ಘ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುವ ಮಹಸೀಯರಾದರೂ ಎಷ್ಟು ದೊರೆಯಬಹುದು? ಇವರ ಮನಸ್ಸು ಏಕಾಗ್ರವಾಗಿ ಒಂದೇ ವಸ್ತುವಿನ ಮೇಲೆ ತಲ್ಲೀನವಾಗಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಬಾಹ್ಯ ಉಪಕರಣ ಸಂಗ್ರಹವು, ಎಷ್ಟೇ ದೊಡ್ಡದಿರದೊಲ್ಲದೇಕೆ, ಅದೆಲ್ಲವು ನಿಷ್ಫಲವೇ ಸರಿ. ಮನವನ್ನು ಅತ್ತಿತ್ತ ಹರಿಬಿಟ್ಟು, ಕೀರ್ತಿಗಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುಪವರ ಕೈಯಿಂದ ಏನೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗದು. ಅನಂತವಾದ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಅದರೊಳಗಿನ ಮುತ್ತುಗಳನ್ನು ಆರಿಸುವ ಗಟ್ಟಿಗನಾದ ಬಂಟನಿಗೆ ಕೀರ್ತಿ ಮೊದಲಾದ ಐಹಿಕ ದುರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ವಸ್ತುಗಳು ಎಂದಾದರೂ ಮೋಹಕರವಾಗಿ ಕಂಗೊಳಿಸುವವೋ ? ಇರಿವೆಯು ಸಕ್ಕರಿಯ ಗುಡ್ಡವನ್ನು ಗೊತ್ತುಹಚ್ಚಿದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅದರ ಸಮಾಧಿಯಾಗುವದು. ಅದು ಎಂದಾದರೂ ಬಾಹ್ಯ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಮರಳುಗೊಂಡು ಮನಸೋತುಕೊಳ್ಳಲು ಸಂಭವವೇ ?" (ಮಾರ್ಚ ೧೯೧೬)

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಉಪದೇಶ

[ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರರವರಿಗೆ ಸರದಾರ ಪದವಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರಷ್ಟೇ ? ಕಾಲೇಜದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇವರನ್ನು ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗೌರವಿಸಿದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇವರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ಸಾರವು. ೨೫ನೇ ಫೆಬ್ರುವರಿ ೧೯೧೭]

"ಪ್ರಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಬಂಧುಗಳೇ, ಈ ಗೌರವಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನನ್ನನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೋದ ವರ್ಷ ನನಗೆ ದೊರೆತ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಸನ್ಮಾನವನ್ನು ತಾವುಗಳು ಮರೆತಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಹೋದ ವರ್ಷ ತಮ್ಮಗಳಿಗೆಲ್ಲ ತಿಳಿದು ಬಂದಂತೆ ನನ್ನನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ತಮ್ಮಗಳ ನಿರಂತರನಾದ ಅಧ್ಯಾಪಕನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರಲ್ಲವೇ? ಇವರಿಂದ ನಮ್ಮ ಪ್ರೇಮಶೃಂಖಲೆಗಳು ಮತ್ತಿಷ್ಟು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಲಿಲ್ಲವೇ? ಕಳೆದ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಾನು ತಮ್ಮಗಳ ಗುರುವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಹವಣಿಸಿದ್ದೆನು. ಅದರಂತೆಯೇ ಸಂಭವಿಸಿ ತಾವುಗಳು ತಮ್ಮ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೇ ನನಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ನನ್ನ ಹೃದಯಾಂತರ್ಗತ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ತಮ್ಮಗಳಿಗೆ ದಯಪಾಲಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಯಾವಾಗಲೂ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡ ಶಕ್ತಿಗೆನೇ ನಾನು ಪುಟಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆನೇ ಹೊರ್ತು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಕೊಂಕುಗಳನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ತರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಸುಲಭವಾದ ವಸ್ತುವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡದೆ ದುರ್ಲಭವಾದದ್ದನ್ನೇ ತಮ್ಮ ಮುಂದಿರಿಸುತ್ತಿದ್ದೆನು. ಈ ಅವಿಶ್ರಾಂತ ಶ್ರಮದ ಫಲಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೇ ಘನತೆಗೇರಿದ ನನ್ನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ ಸಾಕ್ಷಿಗಳು.

ನೀವು ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ತರದ ಕರ್ತವ್ಯಕರ್ಮಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇದು, ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಆತ್ಮದ ಸಲುವಾಗಿ; ಎರಡನೇದು, ರಾಜನ ಸಲುವಾಗಿ; ಮೂರನೇದು ಸ್ವರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೋಸ್ಕರ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ವಿಚಾರಿಸುವಾ—ಸ್ವಾತ್ಮದ ಸಲುವಾಗಿ ನೀವುಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಿದ್ದು ಧರ್ಮನಿರತರಾಗಿರಬೇಕು. ಆಡಿದಂತೆ ನಡೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿರಬೇಕು. ಒಳಗೊಂದು, ಹೊರಗೊಂದು ಹೀಗೆ ದ್ವಿವಿಧವಾಗಿ ಆಚರಿಸಬೇಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಸದಸದ್ವಿವೇಕಬುದ್ಧಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ತೋರಿದ್ದನ್ನು ನಿರ್ಭಯದಿಂದ ಸಾರಿರಿ ಒಣಮಾತಿನಲ್ಲಿ ದೇವರು ದಯಪಾಲಿಸಿದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನುಹಾಳು ಮಾಡಿದರೆ, ಕಾರ್ಯ

ವನ್ನು ಮಾಡಲು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯೇ ಉಳಿಯಲಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಿರಿ. ಎರಡನೇದಂದರೆ, ನಿಮ್ಮ ರಾಜನ ಬಗ್ಗೆ. ವೇದಕಾಲ ದಿಂದಲೂ ರಾಜನ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರದು ಬಲು ಪೂಜ್ಯಬುದ್ಧಿಯು. ಅವ ರಾಗಿಯೇ ಅವನನ್ನು ಅನೇಕರೊಳಗಿಂದ ಆರಿಸುತ್ತಾರಾದ್ದರಿಂದ ಅವನೇ ' **ಅರಸು** ' ಆಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಎಲ್ಲರೂ ಅವನ ಹಿತಚಿಂತನಗೈಯುತ್ತಿದ್ದರು. 'ಪರ್ವತದಂತೆ ಅಚಲವಾದ ಧರ್ಮಶೀಲತೆಯೂ, ನ್ಯಾಯಬುದ್ಧಿಯೂ ಉಂಟಾ ಗಲೆಂದು' ಅವನನ್ನು ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಮೇರೆಗೆ ಜನತೆಯ ಬಲವಾದ ಹೃನ್ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ರಾಜರು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರೆಂದರೆ, ಅವರು ಅಜಯ್ಯರೇ ಸರಿ. ಇಂಥವರಿಗೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸಾಂಪತ್ತಿಕ ಉತ್ಪನ್ನದ ಕೆಲವು ಭಾಗವನ್ನು ಸ್ವಸಂತೋಷದಿಂದ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರಲ್ಲದೆ ತಾವು ಸಂಚಿಸಿದ ತಪೋನಿಧಿಯ ಅಷ್ಟಮಾಂಶವನ್ನೂ ಕೂಡ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇ ? ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳು ಕೊಟ್ಟ ಹಣದಿಂದ ರಾಜರುಗಳು ಅಜಯ್ಯರಾಗುತ್ತಿದ್ದರೋ, ಅಥವಾ ಅವರು ದಯಪಾಲಿಸಿದ ತಪಃಪ್ರಭಾವದಿಂದ ದುರ್ಜಯರಾಗುತ್ತಿದ್ದರೋ ಎಂಬ ದನ್ನು ಇನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವಾ—ಧನವು ನಶ್ವರವಾದ ಪದಾರ್ಥವು. ಈ ಜಗತ್ತಿ ನಲ್ಲಿಯೇ ಅದರ ಅಂತವು. ಆದರೆ ಆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತೇಜವು ಬೇರೆ. ಅದು ಇಹ ಪರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಚ್ಯುತವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಂಪ್ರತಕಾಲದ ರಾಜರುಗಳನ್ನು ನಾವುಗಳು ನಮ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತೇಜದಿಂದ ಬೆಳಗಬೇಕೇ ಹೊರತು ಕನಕಪ್ರಭೆ ಯಿಂದಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾವು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೇನಂದರೆ, ಸ್ವಭೂಮಿಯ ಗೌರವವನ್ನೂ ಸುಖಶಾಂತಿಯನ್ನೂ ಎಲ್ಲ ತರದಿಂದಲೂ ಕಾಯತಕ್ಕದ್ದು. ಪೂರ್ವಕಾಲದಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರವು ಅತಿಥಿಸತ್ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಅದ್ವಿತೀಯವಿದ್ದಾ ಗ್ಯಾದರೂ ಕೂಡ, ಈಗ ಮಾತ್ರ ಅವಳಿಗೆ ಪರರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ರಾಜನಾಥ ಳಿತದಲ್ಲಿ ಲವಲೇಶವಾದರೂ ಮಾನಮರ್ಯಾದೆಯು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಈದೃಶ ಲಾಘವವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದೇ ನಮ್ಮ ಮಾತೆಯ ಗತಮಾನವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡಂತಾಗುವದು. ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಪುತ್ರಮಿತ್ರಕಲತ್ರರಿಂದ ಒಡಗೂಡಿ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅನಂತಯಾತನೆಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಿ, ಮಾತೆಯ ಉದ್ಧಾರವನ್ನು ಮಾಡಲು ಹೆಣಗಲಿಲ್ಲವೇ? ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ

ಪರಪಂಗಡದವರಾದ ಪೋಲಕ, ಆಂಡ್ರೂಜ ಮೊದಲಾದವರುಗಳು ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ನೆರವಾಗಲಿಲ್ಲವೇ ? ಇನ್ನು, ಸುಖಶಾಂತಿಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವಾ-ಇದುವರೆಗೆ ನಾವು ಪರರ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿ ನಮ್ಮ ಸುಖವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡೆವು. ಒಮ್ಮೆ ಲ್ಲೊಮ್ಮೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಶೌರ್ಯದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿ ಕೂಡ್ರಬೇಕಾಗುವದು. ಸಾಂಪ್ರತಕ್ಕೆ ಈ ಅಖಿಲ ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಅಶಾಂತತೆಯ ದವಾಗ್ನಿಯು ಜ್ವಾಲೆಗಳು ಏಳತೊಡಗಿವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರವಾದರೂ ಆಹುತಿಯಾಗ ತಕ್ಕದ್ದದೆ. "**प्रोद्दीप्ते भवने तु कूपखननं प्रत्युद्यमः कीदृशः ।?**" "ಗಡ್ಡಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿ ಹತ್ತಿದಾಗ ಬಾವೀ ತೋಡಿದಂತೆ" ನಮ್ಮ ಅವಸ್ಥೆಯಾಗಬಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ ತೀವ್ರವೇ ನಾವೆಲ್ಲರು ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡು, ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಬಂಧುಗಳನ್ನಾದರೂ ಗಾಢನಿದ್ರೆಯಿಂದ ಹೊಡೆದೆಬ್ಬಿಸಿ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಅವರು ಎಂದಾದರೂ ತಮ್ಮ ಕೈಲಾದಮಟ್ಟಿಗೆ ನೆರವಾಗಲಾರರೆಂಬ ಭ್ರಾಮಕ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ನೀವು ನಿಮ್ಮ ತಲೆಯೊಳಗಿಂದ ಹೊರದೂಡಿಸಬೇಕು. ಈ ಮಾತಿನ ಸತ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ದೊರೆಯುವವೆಂದರೆ ಪ್ರತ್ಯವಾಯವಿಲ್ಲ.

ಸಾರಾಂಶವೇನಂದರೆ, ಬಲವಾಗಿ ದುಡಿಯಿರಿ. ಮಿತ್ರತ್ವವನ್ನು ಆಚರಿಸಿರಿ. ಸುವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಳೆಯಿರಿ. ಎಂದಿಗೂ ದುಷ್ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳಿಗೆ ಆಸ್ಪದಕೊಡಬೇಡಿ. ಇದೇ ನಿಮ್ಮ ಸುಖ-ಜೀವನೋಪಾಯ."

ಸರಳ ಸ್ವಭಾವ, ಆದರೂ ಮಹಾವಿಭೂತಿಯು. ಉಡುಪು ತೀರ ಸಾದಾ ತರದ್ದು. ಕೂದಲು ಬೆಳ್ಳಗಾಗಿದ್ದರೂ ಮುಪ್ಪಿನಿಂದ ಜರ್ಜರಿತರಾಗಿಲ್ಲ. ಮುಖಕಾಂತಿಯು ಹಸುಗೂಸಿನಂತೆ ಇದುವರೆಗೂ ಉಕ್ಕುತ್ತಲಿದೆ. ಸಾಂಪ್ರತಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಘಟನೆಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಜನ ಮಹಾಧುರಂಧರರೆಂದು ಮೊನ್ನೆ ನಿರ್ಣಿತವಾಗಿದೆ. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ, ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಠಾಕೂರ ಇವರಿಬ್ಬರನ್ನುಳಿದು, ಜಗದೀಶರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗುಣಗಳು ದೊರಕಿವೆ. ಇಂಥ ಅಸಾಧಾರಣ ಪ್ರಭೃತಿಯು ಗೈಯುವ ಉಪದೇಶಾಮೃತವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ರುಚಿಸದೇ? ಆದದರಿಂದಲೇ ತರುಣರನ್ನು ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಮಾಡಲು ಇವರಿಗೆ ಸಹಜವಾಗಿದೆ.

ಪಿತೃಭಕ್ತಿಯು

" ನನ್ನ ತಂದೆಯಾದ ಭಗವಾನ್ ಚಂದ್ರ ಬೋಸರು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಉದ್ಯೋಗಪ್ರಿಯರೂ, ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳೂ ಆಗಿ ಪರಿಶೋಭಿಸಿದರು. ಇವರು ಜನರ ಹಿತದ ಸಲುವಾಗಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಗೆ ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೋಸ್ಕರ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರೀರ್ವರಲ್ಲಿಯೂ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಪ್ರಚುರಗೊಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಇವರು ಸದಾ ಟೊಂಕಕಟ್ಟಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಮಾಜಸೇವೆಯೇ ಇವರ ನೈಸರ್ಗಿಕವಾದ ಧರ್ಮವಾಗಿದ್ದಿತು. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಹಣ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೇ ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಆಸಾಮವು ಚಹಾದ ತವರಮನೆಯಂತೆ ಮೆರೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದಷ್ಟೇ? ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಚಹಾದ ಗಿಡವನ್ನು ಬಿತ್ತಿ ಬೆಳೆದ ಶ್ರೇಯವು ನನ್ನ ತಂದಿಗೆನೇ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಇವರು ನೇಯುವ ಅನೇಕ ಗಿರಣಿಗಳಿಗೆ ಹಣದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ಅವುಗಳನ್ನು ಊರ್ಜಿತಾವಸ್ಥೆಗೆ ತಂದರು. ಈ ಎಲ್ಲ ಸದ್ಧರ್ಮದ ಫಲವನ್ನು ಉಣ್ಣಲು ಇವರು ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಚಿರವಾಗಿ ಬಾಳಲಿಲ್ಲ. ತೋರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಮೊದಲು ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಿಷ್ಫಲವಾದಂತೆ ತೋರಿದವು. ಯಾಕಂದರೆ ಆಗಿನ ಕಾಲದ ಜನತೆಗಿಂತಲೂ ಇವರು ಎಷ್ಟೋ ಪಟ್ಟು ಮುಂದಾಗಿದ್ದದ್ದೇ ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವು.

ಈ ತರದ ಅಪಜಯವನ್ನೇ ಜಯವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜಯಾಪಜಯ ದ್ವಂದ್ವದ ಬಾಧೆಯಿಂದ ನಾನು ಮುಕ್ತನಾಗಿರುವೆನು. ಇದರಿಂದಲೇ ನನ್ನ ಕಾರ್ಯದ ಸುಫಲತೆಯು. ನನ್ನ ಪೂಜ್ಯಪಿತನ ಜೀವಿತವೆಂದರೆ ನನಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಆಶೀರ್ವಾದವೇ ಸರಿ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಜೀವಿತದಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣುಗಲಿಸಿದರೆಂದು ಅನೇಕ ಜನರ ಮತವು. ಇಂಥ ಅನೇಕ ಜನರ ದೇಹದ ಅಸ್ಥಿಪಂಜರದ ಮೇಲೆಯೆ ಪೃಥ್ವಿಯ ಆಧಾರವು. ಭಾವೀ ಹಿಂದುಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ತಳಹದಿಯೆಂದರೆ ಇಂಥ ಅನೇಕ ಸದ್ಮಣಿಗಳ ದೇಹತ್ಯಾಗವೇ ಅಲ್ಲವೇ? ಮಾತೆಯು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸತ್ವಸಿದ್ಧಿ

ಗೋಸ್ಕರ ಇಂಥ ಅನೇಕ ಜನರ ಆಹುತಿಯನ್ನು ಬೇಡುತ್ತಿರುವಳು. ನಮ್ಮೆಲ್ಲ ರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೇಮದಾಯಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅವಳ ಚರಣಾರವಿಂದಗಳಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿ, ಅವಳ ಸುಪ್ರಸನ್ನತೆಯನ್ನು ನಾವು ಪಡೆಯಬೇಕಲ್ಲವೇ? ಇದರಿಂದಲೇ ತಾಯಿಮಕ್ಕಳ ಧವಲಿತವಾದ ಕೀರ್ತಿಪರಿಮಳಕ್ಕೆ ಪರರಾಷ್ಟ್ರಗಳೆಂಬ ತುಂಬಿಗಳು ಮೋಹಿಸಿ ಸುಸ್ವರದಿಂದ ಅವಳ ಗುಣಗಾನವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇರವೋ ? ”

ದೀರ್ಘಸಾಹಸವು

“ ಇದ್ದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬೆದರಿ ಬೆಂಡಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಿಂದಲೂ ಒಗ್ಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದ್ದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಈಶನಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಜರುಗಿಸುತ್ತ ಹೋದರೆ ಅದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೊಸ ಸ್ವರೂಪವು ಬಂದು ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವದು. ಮುಂದೆ ಸಿಗತಕ್ಕ ಫಲದ ಕೊಂಚ ಪ್ರಕಾಶವು ಒಮ್ಮೆ ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಹೊಳೆಯಿತೆಂದರೆ ಅದನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಧ್ಯಾನಿಸಿ ಕೈವಶಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತನು-ಮನ-ಧನಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಅಂದರೇನೇ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ತೋರಿದ ವಸ್ತುವು ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವದೆಂಬದಲ್ಲಿ ಸಂಶಯಪಡಕೂಡದು. ನನ್ನ ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿಯೇ ಈ ತರದ ನಿಯಮದ ಸತ್ಯತೆಯು ಬಗ್ಗೆ ನಿಜವಾದ ದ್ಯೋತಕವು. ಯಾಕಂದರೆ ನನ್ನ ಸಂಶೋಧನಮಂಡಲವು ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿದ್ದು ಇದೇ ತಾನೇ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳು ಗತಿಸಿಹೋಗಿರುವವು. ಇಷ್ಟು ಅಲ್ಪಾವಧಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಪೃಥ್ವಿಯೊಳಗಿನ ಮಹತ್ವವಾದ ಸಂಶೋಧನಮಂಡಳಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಒಂದಾಗಿ ಹೆಸರು ಪಡೆದಿರುವದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನ್ನ ಮನವು ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ಉಕ್ಕಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಪರರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ಪ್ರಖ್ಯಾತಗೊಂಡ ವಿದ್ವನ್ಮಣಿಗಳೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಿರುವರು. ಈದೃಶ ವಿಜಯವು ಪೂರ್ವದ ವೈಭವವನ್ನು ಪುನಃ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ತಂದುಕೊಡುವದರೆಂಬಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮನವು ಸಾಶಂಕ

ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತಳೆಯಲಾರದು. ನನ್ನ ಕೈಲಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಾನು ಇವಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗಿ ಇವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರದೇವತೆಗೆ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿ ಪರರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಂದ ವಿದ್ವದ್ರತ್ನಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವದು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಅಪಾರವಾದ ವಿದ್ಯೆಯೆಂಬ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಅನೇಕ ರತ್ನಗಳನ್ನು ಹೊರಪಡಿಸುವದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಾನವನು ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯಕರ್ಮವೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕು. ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತಕ್ಕ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲು ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಇದೇ ಸೃಷ್ಟಿಯ ವರಪ್ರದಾನವು. ಇಪ್ಪತ್ತು ಶತಮಾನಗಳ ಹಿಂದೆ ಅಶೋಕರಾಜನು ಇದನ್ನೇ ಶಿಲಾಲಿಪಿಯಾಗಿ ಬರೆದಿಡಲಿಲ್ಲವೇ ?

“ ಭೂಮಂಡಲದ ಎಲ್ಲ ದಿಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತಿರುಗಾಡಿ ವಿದ್ಯೆಯ ನಿಧಿಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿರಿ. ಭಯಾನಕರ ಕೂಡ ಸಹ ಬಂಧುತ್ವ ಪ್ರೇಮಭಾವವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ, ಅವರಲ್ಲಿದ ವಿದ್ಯಾಹರಣವನ್ನೇ ಮಾಡಬೇಕು. ” ಅಹಹಾ ! ಇದೆಂಥ ರಾಜಧರ್ಮವು !! ”

ಕರ್ತವ್ಯಜಾಗ್ರತೆಯು

[೧೯೨೧ನೇ ಇಸ್ವಿಯ ಜಾನೆವರಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂಬಯಿಯ ಸೇಂಟ ಝೇವಿಯರ್ ಕಾಲೇಜದಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಫೇಸರ ಜೇಡ್ಸ ಇವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಕೆಳಗೆ ಸರ್ ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು.]

“ನನಗೆ ಈ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಲು ಬಹಳ ಅವಕಾಶವು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ನನ್ನ ಪ್ರಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವರ್ಗವನ್ನು ನಾನು ಮರೆಯಲಾರೆನು. ಪದೇ ಪದೇ ನನ್ನ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮಗಳ ಮುಂದಿರಿಸುವದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದೇ ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಯಾಕಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಭಾವೀ ಏಳ್ಗೆಗೆ ತಾವುಗಳೇ ಆಧಾರಸ್ತಂಭಗಳು. ಈ ಕಂಬಗಳು ಗಟ್ಟಿಯಾದವೆಂದರೆ ಸುಖಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಯಾವತರದ

ಭಯವೂ ಇರಲಾರದು. ಇದೇ ತಾನೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವರ್ಗಕ್ಕೆ ಮುಂದರಿದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವು. ಯಾಕಂದರೆ ವೃದ್ಧಪುರುಷರೆಲ್ಲರು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ಮಾಡಿ ಬಹು ಆಯಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವರು. ಇವರಿಗೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತಾವುಗಳು ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಬೇಕು. ನೀವು ಚಿರಂಜೀವಿಗಳು. ನಿಮ್ಮ ವಿಚಾರ, ಆಚಾರ, ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಭಾವೀ ತರುಣರಿಗೆ ಉನ್ನತಿಯ ನಿಜವಾದ ಸೋಪಾನಪಙ್ಕ್ತಿಯು. ತಮ್ಮಗಳಿಗೆ ದೇವರು ದಯಪಾಲಿಸಿದ ದೈವಿಕಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡಕಂಡಹಾಗೆ ವೆಚ್ಚಮಾಡಿ ಆಯುಷ್ಯವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಬಾರದು. ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಸಾಯಗಳನ್ನು ಬದಿಗಿಟ್ಟು, ರಾಷ್ಟ್ರಸೇವೆಯೊಂದನ್ನೇ ತಮ್ಮ ಏಕಾಗ್ರದೃಷ್ಟಿಯ ಮುಂದಿರಿಸಿಕೊಂಡು, ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಉದ್ಯುಕ್ತರಾಗಬೇಕು. ಇದರಿಂದಲೇ ಗತವೈಭವವು ಮಾತೆಗೆ ಆಗತವಾಗುವದು. ಮಹಾಭಾರತದ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜಕುವರರಿಗೆ ಒಂದು ಪಕ್ಷಿಗೆ ಗುರಿಯಿಟ್ಟು ಹೊಡಿಯಿರಿ, ಎಂದು ಹಿರಿಯರು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದರು. ಆಮೇಲೆ “ತಮ್ಮಗಳಿರಾ, ಅದಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಿಡುವ ಸಮದಲ್ಲಿ ಏನು ಈಕ್ಷಿಸಿದಿರಿ ?” ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಲು, ಅವರು ತಮಗೆ ಮನಬಂದಂತೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು, ಆದರೆ ಅರ್ಜುನನು ಮಾತ್ರ “ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದೆನು” ಎಂದು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು. ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಜಾಣನಾದ ಅರ್ಜುನನು ಆ ಪಕ್ಷಿಯ ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆನೇ ನಿರಿಯಿಟ್ಟನೋ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ತಾವುಗಳಾದರೂ ತಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ದಿವ್ಯಶಕ್ತಿಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಸೇವೆಯೆಂಬ ನೇತ್ರಕ್ಕೇನೆ ಗುರಿಯಿಟ್ಟರೆ ತಮ್ಮಗಳಿಗೆ ಯಶವು ದೊರೆಯುವದು. ಈ ಬಗೆಯ ದೇಶಸೇವೆಯೆಂದರೆ, ತಾವುಗಳು ತಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿಯ ಬಲವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿ, ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ಧ್ಯಾನಸ್ಥರಾಗಿ ಮುಕ್ತರಾಗಬೇಕು. ತಾವುಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಯ ಹೊಸ ಹೊಸ ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಣ್ಮುಟ್ಟಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯದೆ ಪುಸ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಓದಿ ಮುಗ್ಧರಾಗುತ್ತಿರುವಿರಿ. ಇದರಿಂದ ತಮ್ಮಗಳ ಉನ್ನತಿಯೇ ಆಗಲಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವುಗಳು ತಮ್ಮ ಜೀವನಪಾವಿತ್ರ್ಯದಿಂದಲೂ, ಕಾರ್ಯೈಕಾಗ್ರತೆಯಿಂದಲೂ ತಮ್ಮಗಳ ಉನ್ನತಿಯ ಸಲುವಾಗಿ ಹಗಲಿರುಳು ಹೆಣಗಬೇಕು. ತಾವುಗಳು ಹಣದ ಸಂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾದರೆ, ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ನಾಶಗೊಳಿಸುವಿರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಹಾಳು ಮಡ್ಡಿಗೆ ಮರುಳಾಗದೆ, ಕಾರ್ಯಜಾಗೃತಿಯಿಂದ ಪೃಥ್ವಿ

ಯನ್ನು ಕೂಡ ಜಯಿಸಿ, ಇದನ್ನಾದರೂ ತ್ಯಾಗಮಾಡಬೇಕು. ಇದೇ ನಿಷ್ಕಾಮ ಕರ್ಮಫಲದ ಸನ್ಯಾಸವು. ಈದೃಶ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಗಟ್ಟಿಗರಿದ್ದವರು ಮುಂದರಿಯಿರಿ. ಹೇಡಿಗಳು ಹಿಂಜರಿಯಲಿ, ಎಷ್ಟು ಭಯಂಕರ ವಿಪತ್ತುಗಳು ಬಂದಾಗ್ಯಾದರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ನೀವು ಎದುರಿಸಿ, ಚದುರಿಸಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿಯೇ ನಿಮಗೆ ನಿಜವಾದ ಗೌರವವು. विघ्नैः पुनः पुनरपि प्रतिहन्यमाना आरब्धमुत्तमजना न परित्यजन्ति । ನನ್ನಂತೆಯೇ ತಮ್ಮಗಳಿಗೆ ತಾಳ್ಮೆಯು ಬೇಕು. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಉಪಹಾಸಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದರೂ, ಅಂಗೀಕೃತಕಾರ್ಯವನ್ನು ಬಿಡಬೇಡಿ. ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಯಾವತರದ ಪ್ರತಿಬಂಧವೂ ಇರಲಾರದು. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವು ಉಂಟು. ಇದು ಮಾತ್ರ ಬಲು ಸಾವಧಾನತೆಯಿಂದ ಲಭಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ನಾನು ಕೈಕೊಂಡ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳನಂತರ ನನ್ನ ಕಾರ್ಯವು ದೃಶ್ಯರೂಪವನ್ನು ಧಾರಣಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಜನತೆಯ ಆದರಣೀಯ ನಿದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬಂತು. ನೀವು ನೈರಾಶ್ಯವನ್ನು ತಳೆಯಬೇಡಿರಿ. ಅಹಹಾ ! ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅದ್ಭುತವಾದ ಗುಪ್ತಶಕ್ತಿಯು ಇರುತ್ತದಲ್ಲಾ! ನಿಮ್ಮ ತಾರುಣ್ಯವಾದರೂ ತರತರಿತವಾದದ್ದು!! ಇವೆಲ್ಲ ಸದ್ಗುಣಗಳ ಸದುಪಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ದೇಶಸೇವೆಗೆ ಬದ್ಧಪರಿಕರರಾಗಿರಿ. ಇದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಮಾತೆಯ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವದಲ್ಲದೆ ಸರ್ವವಿಶ್ವದ ಹಿತವನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಿದ ಶ್ರೇಯವು ನಿಮ್ಮ ಪದರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಬೀಳತಕ್ಕದ್ದು. ಈದೃಶ ಕಾರ್ಯವು, ಒಂದು ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಆಯುರ್ವೇದದ ಪುನರುತ್ಥಾನವೂ, ಮತ್ತೊಂದೆಡೆಗೆ ಬೇಸಾಯದ ಸುಧಾರಣೆಯೂ, ಈ ಮೇರೆಗೆ ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಕವಿರಬೇಕು. ಇದರಂತೆ ಸರ್ವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗನುರೂಪವಾಗಿ ಕಾರ್ಯವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಉದ್ಯುಕ್ತರಾಗಬೇಕು. ಅಂದರೇನೇ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವಿಭಾಗದ ಹಿತಾಂಶವನ್ನು ಜನತೆಯು ಮುಂದಿರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವದು. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲ ಜನಾಂಗದವರು ಅನುಕರಣಮಾಡಿ, ಸುಖಶಾಂತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವರು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ವತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಧನಧಾನ್ಯಾದಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾದವೆಂದರೆ ಉದರನಿರ್ವಾಹದ ಚಿಂತೆಯು ಕಡಿದುಹೋಗುವದು. ಆ ಮೇಲೆ ಜನತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯು ಈಶಭಕ್ತಿ, ಧರ್ಮಮೊದಲಾದವುಗಳ ಕಡೆಗೆ ಒಲೆಯುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಇವರಿಗೆ ಮೋಕ್ಷಸಾಧನವು.

ಆಹಹಾ ! ನೀವುಗಳು ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತರಾದಿರಿ ಎಂದರೆ ಎಷ್ಟು ಅಖಂಡವಾದ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ನೀವು ಜನತೆಗೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುವದು ಕಂಡಿರಾ ? ಇದೆಲ್ಲವು ನಿಮೆಲ್ಲರ ಪುಣ್ಯದ ಬಲಪತ್ತರವೇ ಅಹುದು-"

संहतिः कार्यसाधिका ।

" ಸಾಂಪ್ರತ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನಾಂಗವು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯದ ಗಲಾಟೆಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವನ್ನು ಮರೆತುಕೊಳ್ಳಹತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಈದೃಶ ಸ್ಥಿತಿಯು ಪರಸ್ಪರರಲ್ಲಿ ಆದರಾತಿಥ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಿತೆಂದರೆ ಹೊರಟು ಹೋಗುವದು. ಅಂದರೆ ಪರಸ್ಪರರ ವಿಚಾರಸರಣಿಯು ಗೊತ್ತಾಗಿ ನಾವು ಮನಷ್ಯರು, ಈ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ನೆರೆಹೊರೆಯವರು, ಎಂಬ ಭಾವನೆಯು ಪ್ರಾದುರ್ಭಾವವಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಆಂಗ್ಲರು, ನಾವು ಹಿಂದುಗಳು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯು ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಲಯವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ತಾವುಗಳು ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ, ಅಮೇರಿಕಾ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಒಕ್ಕಲಾಗಿ ನಿಂತಿರುವಿರಿ. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಜನತೆಯು ಕೂಡ ನೀವು ಬಳಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯಹೊಂದಿದಿರೇನೋ ತಿಳಿಯದು. ಯಾಕಂದರೆ ಒಳ್ಳೇ ಗೌರವದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಆಂಗ್ಲನಾಮವನ್ನು ತೊರೆದು 'ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯನ್ನರು' 'ಅಮೇರಿಕನ್ನರು' ಎಂದು ಹೆಸರಾಗಿರುವಿರಿ. ಇದೊಂದು ನಿಮ್ಮ ಆಂಗ್ಲರ ಹುಟ್ಟುಗುಣವೇ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿಯ ನಿಮ್ಮ ವರ್ತನವು ನಿಮ್ಮ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಗುಣಕ್ಕೆ ಅಪವಾದವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿರುವದು. ಯಾಕಂದರೆ ನೀವು ಹಿಂದುಗಳೆಂದು ಹೇಳದಲೆ 'ಆಗ್ಲಹಿಂದುಗಳೆಂದು' ಏಕೆ ಕರೆಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿರೋ ನನ್ನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ತೋಚದು. ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿರುವ ನಿಮ್ಮ ಬಂಧುಗಳಂತೆ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದ ನಿವಾಸಿಗಳೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಈ ದೇಶದ ಉನ್ನತಿಗಾಗಿ ಯತ್ನಿಸಿರಿ. ಯಾಕಂದರೆ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಕೊಂಚ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಪೂರ್ವದಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ಭೂಮಿಗೆ ಅನೇಕ ಜನಾಂಗದವರು ಬಂದಿದ್ದು ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಇದೇ ಸ್ವಭೂಮಿಯೆಂದು ಭಾವಿಸತೊಡಗಿದರು. ಈ ಎಲ್ಲ ಜನಾಂಗದವರು ಒಟ್ಟಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಯತ್ನಿಸಿದರೆ ಪುನಃ ಹಿಂದುಮಾತೆಯು ತನ್ನ ಪೂರ್ವದ ಅತ್ಯುಚ್ಚ ವೈಭವದ ಶಿಖರವನ್ನು ಆರೋಹಿಸುವಳು.

ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯೊಳಗೆ ಬಹಳ ಶಕ್ತಿಯು ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕಲೆಯಲಾರದು. ಈ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಬಾಧೆಯು ಉಂಟಾದರೆ ಅದರ ಸ್ಫೋಟವು ಸಂಭವಿಸುವದು. ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಲವರು ಉತ್ಕ್ರಾಂತಿಯೆನ್ನುವರು. ಈ ಮೇರೆಗೆ ಈ ತತ್ವವನ್ನು ಅಬಾಧಿತವಾಗಿ ಪಾಲಿಸುವ ರಾಜ್ಯವೇ ಸುರಾಜ್ಯವು. ಇದರ ಸರಕಾರವೇ ಸುಸ್ಥಿರವಾದದ್ದು. ಸಾಂಪ್ರತಕಾಲಕ್ಕೆ ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯು ನಿಯಮಕ್ಕೆ ವ್ಯತ್ಯಯವುಂಟಾಗಿರುವದು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಅಶಾಂತತೆಯು ಇಡೀ ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ತಲೆಯೆತ್ತಲಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಸರ್ವರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಧನಪ್ರಾಪ್ತಿಯು ಸಮವಾಗಿ ಆಗಿರುವದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಧನಸಂಚಯವಾಗಿದೆ. ಇದೇ ಮೂಲಕಾರಣವು. ಧನಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾದರೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವರು ಊಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ತರದ ಅಶಾಂತತೆಯು ಲಂಡನ್, ಪ್ಯಾರಿಸ, ಬರ್ಲಿನ್ ಮೊದಲಾದ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೋಪಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವದು. ನಾರ್ವೆ–ಸ್ವೀಡನ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಈ ತರದ ಮೇಲಾಟವು ಅಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಖರವಾಗಿಲ್ಲ. ಇವೆರಡು ದೇಶಗಳು ಚಿಕ್ಕವಿದ್ದು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಾದರೂ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗಿದೆ. ಇಷ್ಟಾದಾಗ್ಯಾದರೂ, ಈ ಜನಾಂಗದವರು ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಹಡಗಪಡೆಯನ್ನೂ, ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವರು. ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ಬಡತನವು ಅಪರಿಚಿತವು. ನೋಡಿದರೆ, ಈ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅನುಕೂಲತೆಗಳಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೆ ಈ ತರದ ಸುಸ್ಥಿತಿಯು ಅವರಿಗೆ ಹ್ಯಾಗೆ ಬಂದಿದೆ ? ಇದ್ದದ್ದರಲ್ಲಿಯೇ ಅನೇಕ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಶೋಧಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಸದುಪಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಇದರಿಂದಲೇ ಅವರಿಗೆ ಧನಧಾನ್ಯಾದಿ ವಿಪುಲತೆಯು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅನುಕೂಲತೆಯು ಬಲು ಚನ್ನಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವವರಾರು ? ನಾವು ಚನ್ನಾಗಿ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಹಾಕಿ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆದರೆ, ಒಂದು ತೆನೆಯು ಬದಲಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ತೆನೆಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಚಮತ್ಕೃತಿಗಳ ಶೋಧವೆಂದರೆ ದೇವರ ವರಪ್ರದಾನವೇ ಸರಿ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಜರುಗಿಸಲು ಬಂಡವಾಳವೂ, ಅನೇಕ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರೂ ದೊರೆಯುವರು. ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನವೂ, ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಉತ್ಕ

ಟೀಚ್ಛೆಯೂ ಉಂಟಾಗತೊಡಗಿರುವವು. ಆದರೆ ಇವರಲ್ಲಿ ವೈಶ್ಯವೃತ್ತಿಯು ಅಭಾವವೇ ಅಭಾವವು. ಆದರೆ ಆಂಗ್ಲರಾದ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ವೃತ್ತಿಗೆ ಏನೂ ಕೊರತೆಯುಂಟಾಗಲಾರದು. ಪರಸ್ಪರರಲ್ಲಿದ್ದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಏಕೀಕರಿಸಿ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರವೃತ್ತರಾದರೆ ಯಾವದೂ ತಾನೇ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಲಾರದು. ಆದರೆ ದೈವದುರ್ವಿಪಾಕದಿಂದ ಪರಸ್ಪರರಲ್ಲಿ ವೈಷಮ್ಯವು ನೆಲೆಗೊಂಡಿದೆ. ಈ ದುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ಒಂದು ಕಥೆಯು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುವದು. ಇಬ್ಬರು ದಾಯಾದಿಗಳು ಒಂದು ಆಕಳದ ಸಲುವಾಗಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮೊಳಗೆ ಬಡಿದಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬನು ಅದರ ಕೋಡುಗಳನ್ನೂ, ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ಅದರ ಬಾಲವನ್ನೂ ಹಿಡಿದು ಎಳೆದಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಒಬ್ಬ ಠಕ್ಕನು ಬಂದು ಅದರ ಹಾಲನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಕಾಲಿಗೆ ಬುದ್ಧೀ ಹೇಳಿದನು. "ಇಬ್ಬರ ಜಗಳ ಮೂರನೇದವನಿಗೆ ಆಯ" ಎಂಬ ನ್ಯಾಯದಂತೆ ನಿಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಹಾಡಾಗುವದು, ಇದನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಾವು ಎಂದಿಗೂ ಮರೆಯಬಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೀಗೆ ನಾಶವನ್ನು ಹೊಂದುವದಕ್ಕಿಂತ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಒಕ್ಕಟ್ಟಾಗಿ ಸ್ವಾರ್ಥವೆಂಬ ನೀಚವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತೊರೆದು, ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿಗೆ ಹೆಣಗಬೇಕು. ಪುನಃ ನಮ್ಮ ಪೂಜ್ಯ ಭರತಮಾತೆಯು ಪೂರ್ವದಂತೆಯೇ ಅದ್ವಿತೀಯಳಾಗಿ ಮೆರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವಂಥ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಧರ್ಮವು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಆದ್ಯ ಪವಿತ್ರ ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲವೇ!"

ಸತ್ಯಾನ್ವೇಷಣೆ

ಕಳೆದ ವರ್ಷ ನವ್ಹಂಬರ ೩ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿನ ನಡೆದ ಮೈಸೂರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ-ಪದವೀದಾನ ಸಮಾರಂಭದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರ್ ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರ ಬೋಸ, ಕಿಟಿ. ಸಿ. ಎಸ್. ಐ. ಸಿ. ಐ. ಈ. ಎಂ. ಏ. ಡಿ. ಎಸ್. ಸಿ. ಎಫ್. ಆರ್. ಎಸ್. ರವರು ಮಾಡಿದ ಅತ್ಯಂತ ಹೃದಯಂಗಮವೂ, ಉಪದೇಶಪೂರ್ಣವೂ ಆದ ಭಾಷಣದ ಸಾರಾಂಶವು.

ಪೂರ್ವಸಂಸ್ಕೃತಿಯೇ ತಳಹದಿಯು

"ನಾನು ನಿಮಗೆ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಷ್ಟೇ! ನಿಮ್ಮ ನಿರ್ಬಲತೆಯ ಹಾಡನ್ನು ನಾನು ಹಾಡುತ್ತ ಕೂಡ್ರುವದಿಲ್ಲ. ಅತ್ಯಂತ ಬಿಗಿಯಾದದ್ದನ್ನೇ ಮಾಡಲು ನಿಮಗೆ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುವೆನು. ಸತ್ಯಾನ್ವೇಷಣೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಶಿಸ್ತನ್ನು ನಾನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳಿಕೊಡುವೆನು. ನಾವು ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ದಾಸರಾಗಿರದೆ ಅದರಲ್ಲಿಯ ತಿರುಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಮುಂದೆ ಸಾಗಬೇಕು. ನಾನು ಸ್ವತಃ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ ಹಿಂದುಸ್ತಾನದ ಹಿಂದಿನ ತತ್ವಜ್ಞಾನವು ಮಾತ್ರ ದೊಡ್ಡದಿದ್ದು ದಲ್ಲದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾವ ಯೋಗ್ಯತೆಯೂ ಇಲ್ಲವೆಂದೂ, ಪುನಃ ನಾವು ಯಾವ ಘನತೆಗೂ ಮುಟ್ಟಲಾರೆವೆಂದೂ ನನಗೆ ಅನಿಸತೊಡಗಿತು. ಆದರೆ ನಾನು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಹೋದಂತೆ ಈ ವಿಚಾರವು ಬಯಲಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಅಡಕವಾದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸುವದರಿಂದ ನಾವು ಎಂಥ ಘನತೆಗಾದರೂ ಏರ ಬಹುದೆಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸಹತ್ತಿತು. ಆದರೆ ಹೀಗಾಗಲು ನಾನು ಬಹುಕಾಲ ಬಿಟ್ಟೂಬಿಡದೆ ಸತ್ಯಾನ್ವೇಷಣೆಗಾಗಿ ದುಡಿಯಬೇಕಾಯಿತೆಂಬದನ್ನು ಮರೆಯ ಕೂಡದು. ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಆಲದ ಮರದ ಕಸುವು ಅದರ ಬೀಜದಿಂದಲೇ ಬರು ವದಲ್ಲವೇ? ಅದೇ ಪರಕೀಯ ವಿಚಾರ ಹಾಗೂ ನಡತೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದವರಿಗೆ ಯಾವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ತಾನೇ ಬರಬಲ್ಲದು?

ಆ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ

ಹಿಂದೀಯರು ಬರೇ ವಿಚಾರಶೀಲರೆಂದೂ ಅವರಿಂದ ವಿಜ್ಞಾನ-ಶಾಸ್ತ್ರ ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯಾಗದೆಂದೂ ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಶುದ್ಧ ತಪ್ಪು. ಹಿಂದುಸ್ತಾನದಲ್ಲಿಯಂಥ ಸಮಾನತೆಯನ್ನೂ ಸಹಿಷ್ಣುತೆಯನ್ನೂ ನಾವು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಕಾಣಲಾರೆವು. ಇಷ್ಟರಿಂದ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರು ಪರಿಪೂರ್ಣರಿದ್ದ ರೆಂದು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಯಲಾಗದು. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಿಂದಲೇ ಜಗತ್ತಿನ ಸುಧಾ ರಣೆಯಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳುವದೂ ತೀರ ಅಜ್ಞಾನದ ಲಕ್ಷಣವು. ಆದರೂ ವಿಜ್ಞಾನ-ಶಾಸ್ತ್ರವೂ, ರಾಜನೀತಿ-ಶಾಸ್ತ್ರವೂ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರವೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳು ವದು ಕೇವಲ ವಿಪರೀತವು. ಇದನ್ನು ಮೈಸೂರ–ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ

ಡಾ. ಸೀಲ ಹಾಗೂ ಡಾ. ಶ್ಯಾಮಶಾಸ್ತ್ರೀಯವರೇ ತಮ್ಮೆರಡು ಅಮೋಘವಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಖಂಡಿಸಿದುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಅಖಿಲ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ವಂದನೆಗೂ ಪಾತ್ರರಿದ್ದಾರೆ.

ಇತ್ತೀಚಿನ ಪ್ರಗತಿ

ವಿಜ್ಞಾನ-ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿಯು ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ವಿಚಾರ-ಶೀಲತೆಯೂ, ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಂದ ಅದರ ಸತ್ಯಾಸತ್ಯತೆಯನ್ನು ಗೊತ್ತು ಹಚ್ಚುವದೂ ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಗೆ ಇವು ಬೇಕಾದವು. (ತಮ್ಮ ಸಂಶೋಧನೆಗಳ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಹೇಳಿ) ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ದೇಶಕ್ಕೂ ಹಿಂದೆ ಬೀಳಲಾರದೆಂಬದು ಇದರಿಂದ ಒಡೆದು ಕಾಣುವದಿಲ್ಲವೇ ? ಸತ್ಯಾನ್ವೇಷಣೆಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ಮನೋನಿಗ್ರಹ. ಈ ಮನೋನಿಗ್ರಹವು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ರೋಮರೋಮಗಳಲ್ಲಿ ಭೇದಿಸಿ ಹೋಗಿದ. ವೀರರು ಸುಲಭ ಸಾಧ್ಯವಾದುದರ ಬೆನ್ನುಹತ್ತುವದಿಲ್ಲ. ದುಃಸಾಧ್ಯವಾದುದರ ಸಲುವಾಗಿ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳನ್ನನುಭೋಗಿಸುವದೇ ವೀರರ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಣವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಬೇಕಾದರೂ ಸತ್ಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಬಿಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಹಿಂದೀ ಪರಂಪರೆಯು ಈ ವೀರ ಲಕ್ಷಣವೇ ಅಲ್ಲವೇ ?

ಇಂಥ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಂದ ಉಪಯೋಗವೇನೆಂದು ಕೆಲವರು ಕೇಳುವರು. ತಂತಿಯ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ದೂರದಲ್ಲಿ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಸಲಿಕ್ಕೂ, ತಂತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಕಳಿಸಲಿಕ್ಕೂ ನನ್ನ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಂದ ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಾನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ವನಸ್ಪತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂವೇದನೆಯುಂಟೆಂಬಿವೇ ಮುಂತಾದ ಶೋಧಗಳಿಂದ ಮಾನವಜಾತಿಗೇ ಅತ್ಯಂತ ಸಹಾಯವಾಗಬಹುದಾದ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳು ಗೊತ್ತಾಗಬಹುದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಜೀವಜಂತುಗಳ ಏಕತ್ವವೂ, ಪರಸ್ಪರ ಸಮಾನ ಧರ್ಮಗಳೂ ತಿಳಿದು ಮಾನವನ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಬಹಳೇ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು.

ದೇಶೀಯ ಉಚ್ಚ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆವಶ್ಯಕತೆ.

ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಎಷ್ಟೋ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಪರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಯು ಅನುಕಂಪನೀಯ

ವಾಗುವದು, ಇಂಥ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ಥಾಪಿಸಕೂಡದೇ ? ಕಲಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಯನ್ನು (Bose Research Institute) ನಾನು ಇದೇ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ತೆಗೆದೆನು. ಅದು ಈಗ ಎಷ್ಟೋ ಸಾರ್ಥಕತೆಯನ್ನಾದರೂ ಹೊಂದಿರುವದು. ಮೈಸೂರಂಥ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯವು ಹೆಚ್ಚು ಮುಂದೆ ಒಯ್ಯಲ್ಪಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗವಿಲ್ಲದೆ ಜನರು ಸಾಯುತ್ತಿರುವರು. ಹೇರಳವಾದ ಖನಿಜ-ಸಂಪತ್ತೂ, ವನಸ್ಪತಿಗಳ ಸಂಪತ್ತೂ ಇರುವ ಈ ದೇಶವು ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಲಾರದೆ ಹೀಗೆ ಗೋಳಾಡುತ್ತಿರುವದು ತೀರ ಶೋಚನೀಯವು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧಕರೂ ಪರಿಶೋಧಕರೂ ಉಂಟಾಗಲಾರರೆಂಬದು ತೀರ ಅಸತ್ಯವಾದ ಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ವಿಚಾರಗಳಿಂದ ನಾವು ಇನ್ನು ಮೋಹಗೊಳ್ಳಕೂಡದು.

ನೈಸರ್ಗಿಕವಾದ ಸಂಪತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಕಿಂತ ಬಡ ದೇಶಗಳಾದ ಡೆನ್ಮಾರ್ಕ ನಾರ್ವೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಡತನವೂ ದುಃಖವೂ ಅಳಿದು ಹೋಗಿವೆ. ಆ ದೇಶದವರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಪೂರ್ಣವಿದ್ದು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜನರು ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವ ಪೂರ್ತೆ ದುಡಿಯುವರು. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೂ ಕುಂದುತ್ತ ಹೋಗಿ ನಾವು ಕೊನೆಗೆ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಾಯಬೇಕಾಗುವದು. ಬೇರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಕುಚಿತ ವೃತ್ತಿಯು ಸರಕಾರ ಹಾಗೂ ಜನರ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಹೊರದೂಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಹಸವೂ, ಅದರಿಂದುಂಟಾಗುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೂ, ಸಂಪತ್ತೂ, ಸುಖವೂ, ನೆಲೆಗೊಂಡಿವೆ. ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಗಳಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಿಕ್ಷಣದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜಪಾನದಲ್ಲಿಯ ಇಂಥ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಪರಿಚಯವು ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿಯ ಮಧ್ಯವರ್ತೀ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶಿಕ್ಷಣವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಲು ಸರಕಾರದವರೇ ಸ್ವತಃ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರ ಕೈಕೆಳಗೆ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಗಳಾದವರು ಹೊಟ್ಟೆಗಾಗಿ ವಕೀಲಿಯನ್ನಾಗಲಿ, ಕಾರಕೂನಿಯನ್ನಾಗಲಿ ಮಾಡುತ್ತ ಕುಳ್ಳಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಬುದ್ಧಿ-ಸಂಪತ್ತು ಹಾಳಾದ ಹಾಗಲ್ಲವೇ ?

ಮಾದರಿಯ ಸರಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ

ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳೂ, ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಒಂದ ಕ್ಕೊಂದು ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಅವೆರಡೂ ಪರಸ್ಪರ ಪೂರಕಗಳಾಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ಹತ್ತರ ಬಹಳ ಹಣವಿರದಿದ್ದರೂ, ಬಿಟ್ಟೂಬಿಡದೆ ದುಡಿಯುವ ಮನಸ್ಸಿನ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲವೇ ? ಮೈಸೂರ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಗಾದರೂ ಏನು ಕಾರಣವಾಗಿರ ಬೇಕು ? ಸರಕಾರ ಹಾಗು ಪ್ರಜೆಗಳ ತಾದಾತ್ಮ್ಯವೇ ಮಾತ್ರವಲ್ಲವೇ ? ಸರ್ ಕೇ. ಶೇಷಾದ್ರಿ ಹಾಗೂ ಸರ್ ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಸಾಹಸಕ್ಕೂ, ಸಂಶೋ ಧನೆಗೂ, ಯಶಸ್ಸಿಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸರಕಾರವೇ ಆಸ್ಪದವನ್ನೀಯಲಿಲ್ಲವೇ ? ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯ ಶಿಕ್ಷಕರಾದವರೂ ಹೊಟ್ಟೆಗಾಗಿ ಇಲ್ಲವೆ ಸ್ವಾರ್ಥಸಾಧನೆ ಗಾಗಿ ಕಲಿಸುವವರಿರಕೂಡದು ಉರಿಯುವ ದೀಪದಿಂದಲೇ ದೀಪಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಬಹುದಲ್ಲವೇ ? ಇಂಥ ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳೂ, ಉದ್ಯೋಗ-ಪ್ರಿಯರೂ, ಸತ್ಯಾ ನ್ವೇಷಣೆಯ ಅನನ್ಯ ಭಕ್ತರೂ ಆದವರಿಂದಲೇ ಅವರ ಗುಣಗಳು ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಬರುವವು.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ:—

ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಅವಶ್ಯಕತೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಜನ್ಮತಾಳಿದೆವೆಂದು ಸಂತೋಷಪಡಿರಿ! ಈಜಿಪ್ತ, ಅಸ್ಸಿರಿಯಾ, ಬಾಬಿ ಲೋನ ಮುಂತಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನೂ ಅಳಿಗಾಲವನ್ನೂ ನೋಡಿ ಇನ್ನೂ ಜೀವದಿಂದಿರುವ ನಿಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅಭಿಮಾನವು ನಿಮಗಿರಲಿ. ನಿಮ್ಮ ಆಲಸ್ಯದಿಂದಲೂ ದುರ್ಲಕ್ಷದಿಂದಲೂ ಅದನ್ನು ಅಳಿಯಗೊಡಬೇಡಿರಿ. ಮಾನವ ಜಾತಿಯ ದುಃಖಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಲು ನೀವು ವಿಶ್ರಾಂತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಹೆಣಗಬೇಕು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿರದಿದ್ದರೆ ನೀವೊಬ್ಬರೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ವನ್ನು ಪಡೆಯಲಾರಿರಿ. ನಿಮಗೆ ಇದೇ ನನ್ನ ಆಶೀರ್ವಾದ."

ಸಮಾಪ್ತಿ

ದಿ ನ್ಯೂ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ ಫಾರ್ಮಸಿ. ಮಂಗಳವಾರಪೇಟೆ, ಧಾರವಾಡ.

				ರೂ. ಆ. ಪೈ.
೧.	ಹುರುಕಿನ ಔಷಧ	ಚೀಟು	೧೦೦ ಕ್ಕೆ	೪—೮—೦
೨.	ಹೇನು ಶೀರು ನಾಶಕ	,,	,,	೧—೧೨—೦
೩.	ಕಣ್ಣುಬೇನೆಯ ಔಷಧ	,,	,,	೧—೦—೦
೪.	ಸೀಲೀ ಕಪ್ಪು ಮಸಿಪುಡಿ	,,	,,	೦—೧೨—೦
೫.	ಕೆಂಪು ಮಸಿಪುಡಿ	,,	,,	೦—೧೨—೦
೬.	ಪಿತ್ತಶಾಂತಿಯಾಗುವದಕ್ಕೆ	,,	,,	೪—೦—೦
೭.	ಹಲ್ಲುಶೂಲಿಯ ಔಷಧ	ಬಾಟ್ಲಿ	೧ ಕ್ಕೆ	೦—೪—೦
೮.	ತಲೆಶೂಲಿಯ ಔಷಧ	,,	,,	೦—೪—೦
೯.	ಕಿವಿಶೂಲಿಯ ಔಷಧ	,,	,,	೦—೪—೦
೧೦.	ವ್ರಣನಾಶಕ ತೈಲ	,,	,,	೦—೪—೦
೧೧.	ನೇತ್ರಬಿಂದು	,,	,,	೦—೪—೦
೧೨.	ಗಜಕರ್ಣ ಮಲಮು	ಡಬ್ಬಿ	,,	೦—೪—೦
೧೩.	ಇಸಬಿನ ಮಲಮು	,,	,,	೦—೪—೦
೧೪.	ಖಜ್ಜಿ ಮಲಮು	,,	,,	೦—೪—೦
೧೫.	ಬಾಣಂತೀ ಗುಳಿಗೆಗಳು	,,	,,	೬—೦—೦
೧೬.	ಚಳಿಜ್ವರದ ಗುಳಿಗೆಗಳು		೨೫ ಕ್ಕೆ	೦—೧೨—೦

ಇವುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಬೇರೆ, ೧ ರೂ. ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವ್ಹೀ. ಪೀ. ಪೀ. ಬೇಡಬಾರದು.

ಡಾಕ್ಟರ—ಬೀ. ಕೇ. ಗಾಳಿವಾಡಕರ,
S. B. B. G. M.,
ಪ್ರೊಪ್ರಾಯಟರ,
ದಿ ನ್ಯೂ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ ಫಾರ್ಮಸಿ, ಧಾರವಾಡ

ದಿ ನ್ಯೂ ಸಾಯಕಲ್ಲ ಮತ್ತು ಮೋಟಾರ ಟ್ರೇಡಿಂಗ ಕಂಪನಿ.

ಧಾರವಾಡ.

ಸಬ್ ಏಜಂಟ್ಸ—ದಿ ಗ್ರಾಮೋಫೋನ ಕಂ. ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮುಂಬೈ.

ಏಜಂಟ್ಸ

ದಿ ಜನರಲ ಇನ್ಸುರನ್ಸ ಕಂಪನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಅಜಮೀರ.

ದಿ ಮಿಚೆಲಿನ ಅಂಡ ಕಂಪನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮುಂಬಯಿ.

‘ಹಿಜ ಮಾಸ್ಟರ್ಸ ವ್ಹಾಯಿಸ’ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಫೋನೋಗ್ರಾಫಗಳು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಯ ರಿಕಾರ್ಡ್ಸಗಳು, ಮತ್ತು ಪಿಯಾನ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು, ಎಲ್ಲ ತರದ ಗ್ಯಾಸ ಲೈಟುಗಳು, ಸಾಯಕಲ್ಲಗಳು, ವಾಚ, ಕ್ಲಾಕ, ಸ್ಟೋವ್ಸ, ಬ್ಯಾಟ್ರಿಗಳು, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಸಾಮಾನುಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಕ್ಯಾಟ್ಲಾಗು ಬೇಕಾದರೆ ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ

ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿದ ಸಾಮಾನಗಳ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸವು ಉತ್ತಮ ಮತ್ತು ಸೋಯಿ ದರದಿಂದ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಸಾಯಕಲ್‌ಗಳೂ ಗ್ಯಾಸಲೈಟುಗಳೂ ಸೋಯಿದರದಿಂದ ಬಾಡಿಗೆಯಿಂದ ಸಿಗುತ್ತವೆ.

ಪ್ರೊಪ್ರಾಯಿಟರ್ಸ,

ಹುದ್ದಾರ ಬ್ರದರ್ಸ.